

साप्ताहिक चालू घडामोडी 06 मार्च ते 12 मार्च 2022

राष्ट्रीय बातम्या

भारतातील पहिला FSRU Hoegh जायंट 2022 मध्ये जयगड टर्मिनलवर पोहोचला.

- महाराष्ट्रातील एच-जयगड एनर्जीच्या टर्मिनलला भारतातील पहिले फ्लोटिंग स्टोरेज आणि रीगॅसिफिकेशन युनिट (FSRU) प्राप्त झाले आहे. 12 एप्रिल, 2021 रोजी, FSRU Höegh जायंट सिंगापूरमधील केपेल शिपयार्डमधून समुद्रपर्यटन करून महाराष्ट्रातील जयगड टर्मिनलवर पोहोचले. हे भारतातील पहिले FSRU-आधारित LNG प्राप्त करणारे टर्मिनल तसेच महाराष्ट्रातील पहिले वर्षभर LNG सुविधा असेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- 2017 मध्ये उभारण्यात आलेल्या Höegh जायंटची साठवण क्षमता 1,70,000 घनमीटर आहे आणि 750 दशलक्ष घनफूट प्रतिदिन (सुमारे सहा दशलक्ष टीपीएच्या समतुल्य) रीगॅसिफिकेशन क्षमता आहे. FSRU ला H-Nergy द्वारे 10 वर्षांच्या कालावधीसाठी चार्टर्ड केले गेले आहे.
- Höegh जायंट LNG टर्मिनल 56-किलोमीटर जयगड-दाभोळ नैसर्गिक गॅस पाइपलाइनद्वारे राष्ट्रीय गॅस ग्रीडशी जोडले जाईल.
- ही सुविधा ट्रक लोडिंग सुविधेद्वारे किनाऱ्यावर वितरणासाठी एलएनजी वितरीत करेल. बंकरिंग सेवांसाठी एलएनजी छोट्या-मोठ्या एलएनजी जहाजांमध्ये रीलोड करणे देखील प्लांटमध्ये शक्य आहे.
- H-Nergy ची देखील योजना आहे की प्रदेशातील लहान-प्रमाणातील LNG मार्केटला चालना मिळेल, FSRU चा LNG स्टोरेजसाठी वापर करून आणि छोट्या बोटींमध्ये रीलोडिंग होईल.

पेटीएम आयआरसीटीसीसोबत भागीदारी करून डिजिटल तिकीट सेवा ऑफर करेल.

- पेटीएम या डिजिटल पेमेंट कंपनीने घोषणा केली आहे की त्यांनी देशभरातील रेल्वे स्थानकांवर स्थापित ऑटोमॅटिक तिकीट व्हेंडिंग मशीन (ATVM) द्वारे ग्राहकांना डिजिटल तिकीट सेवा प्रदान करण्यासाठी इंडियन रेल्वे क्रेडिटिंग अँड टुरिझम कॉर्पोरेशन (IRCTC) सोबत आपली भागीदारी वाढवली आहे. प्रवासी अनारक्षित ट्रेन राइड तिकीट, प्लॅटफॉर्म तिकीट खरेदी करण्यासाठी, त्यांच्या हंगामी तिकीटांचे नूतनीकरण करण्यासाठी आणि स्मार्ट कार्ड रिचार्ज करण्यासाठी स्क्रीनवर तयार केलेले QR कोड स्कॅन करू शकतील.

महत्वाचे मुद्दे:

- भारतीय रेल्वेने प्रथमच ग्राहकांना एटीएमवर UPI वापरून तिकीट सेवांसाठी ऑनलाइन पेमेंट करणे शक्य केले आहे, कॅशलेस प्रवासाला प्रोत्साहन दिले आहे.
- रेल्वे स्थानकांवर स्थापित केलेले एटीव्हीएम हे टच-स्क्रीन तिकीट कियोस्क आहेत जे प्रवाशांना स्मार्ट कार्डचा वापर न करता डिजिटल पेमेंट करण्यास अनुमती देतात.
- प्रवासी आता स्क्रीनवर तयार होणारे QR कोड स्कॅन करू शकतील ज्याचा वापर अनारक्षित ट्रेन राइड तिकीट, प्लॅटफॉर्म तिकीट खरेदी करण्यासाठी, त्यांच्या हंगामी तिकीटांचे नूतनीकरण करण्यासाठी आणि स्मार्ट कार्ड रिचार्ज करण्यासाठी केला जाऊ शकतो.
- पेटीएम प्रवाशांना पेटीएम यूपीआय, पेटीएम वॉलेट, पेटीएम पोस्टपेड, नेट बँकिंग, क्रेडिट कार्ड आणि डेबिट कार्डसह विविध पद्धती वापरून पैसे देण्याची परवानगी देते.
- क्विक रिस्पॉन्स (QR) कोडवर आधारित नवीन डिजिटल पेमेंट पद्धत भारतीय रेल्वे स्थानकांवरील सर्व ATVM मशीनवर आधीच लाइव्ह झाली आहे.

भारतीय रेल्वे 2022-23 मध्ये 'कवच' अंतर्गत 2000 किमी नेटवर्क आणणार

- गुल्लागुडा आणि चितगिड्डा रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या 'कवच' कार्यप्रणालीची चाचणी केंद्रीय रेल्वे, दळणवळण, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री श्री अश्विनी वैष्णव यांनी घेतली. पंतप्रधानांच्या आत्मनिर्भर भारतचा एक भाग म्हणून 2022-23 मध्ये सुरक्षा आणि क्षमता वाढीसाठी 2,000 किमी रेल्वे नेटवर्क कवच अंतर्गत आणले जाईल.

महत्वाचे मुद्दे:

- चाचणी दरम्यान, दोन्ही लोकोमोटिव्ह एकमेकांच्या दिशेने प्रवास करत होते, ज्यामुळे समोरासमोर टक्कर होण्याची परिस्थिती निर्माण झाली.
- 'कवच' प्रणालीने स्वयंचलित ब्रेकिंग यंत्रणा कार्यान्वित केली, ज्यामुळे लोकोमोटिव्ह पूर्णपणे 380 मीटर अंतरावर थांबले.
- लाल दिवा ओलांडून लोकोमोटिव्हचीही चाचणी घेण्यात आली; तथापि, लोकोमोटिव्हने रेड सिग्नल पास केला नाही कारण 'कवच' ला ब्रेकची स्वयंचलित तैनाती आवश्यक होती.

- जेव्हा गेट सिग्नल जवळ आला तेव्हा स्वयंचलित शिटी मोठ्याने आणि स्पष्ट वाजली. चाचणी दरम्यान, क्रूने आवाज किंवा ब्रेक सिस्टमला हाताने स्पर्श केला नाही.
- जेव्हा लोकोमोटिव्ह लूप लाईनवर चालवले गेले तेव्हा 30 किमी/ताशी वेगाचे निर्बंध तपासले गेले. लोकोमोटिव्ह लूप लाईनजवळ आल्यावर, 'कवच' ने आपोआप वेग 60 किमी/ता वरून 30 किमी/तास केला.

कवच:

- KAVACH ही एक ATP प्रणाली आहे जी भारतीय उद्योगाच्या भागीदारीत संशोधन डिझाइन आणि मानक संस्था (RDSO) द्वारे भारतात तयार केली गेली आहे, ज्यामध्ये भारतीय रेल्वेच्या संपूर्ण रेल्वे सुरक्षेचे कॉर्पोरेट उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी दक्षिण मध्य रेल्वेने चाचणीची सुविधा दिली आहे. ही एक अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक प्रणाली आहे जी सेफ्टी इंटीग्रिटी लेव्हल - 4 निकष पूर्ण करते.

MSME मंत्रालयाने महिलांसाठी "समर्थ" विशेष उद्योजकता प्रोत्साहन मोहीम सुरू केली.

- सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाने महिलांसाठी विशेष उद्योजकता प्रोत्साहन मोहीम समर्थ सुरू केली आहे. या मोहिमेचा शुभारंभ केंद्रीय एमएसएमई मंत्री श्री नारायण राणे यांच्यासह एमएसएमई राज्यमंत्री श्री भानु प्रताप सिंग वर्मा यांनी नवी दिल्ली येथे केला.

समर्थचे उद्दिष्ट:

- आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये महिलांना कौशल्य विकास आणि बाजार विकास सहाय्य प्रदान करणे आणि ग्रामीण आणि उप-शहरी भागातील 7500 पेक्षा जास्त महिला उमेदवारांना प्रशिक्षण देणे.

मंत्रालयाच्या समर्थ उपक्रमांतर्गत, इच्छुक आणि विद्यमान महिला उद्योजकांना खालील फायदे उपलब्ध होतील:

- मंत्रालयाच्या कौशल्य विकास योजनांतर्गत आयोजित मोफत कौशल्य विकास कार्यक्रमात 20% जागा महिलांसाठी दिल्या जातील. 7500 हून अधिक महिलांचा लाभ होणार आहे.
- मंत्रालयाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या विपणन सहाय्य योजनांतर्गत देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय प्रदर्शनांना पाठवलेल्या एमएसएमई व्यवसाय प्रतिनिधीपैकी 20% महिलांच्या मालकीच्या एमएसएमईंना समर्पित केले जातील.

कामगार मंत्रालयाने 'डोनेट-ए-पेन्शन' उपक्रम सुरू केला.

- केंद्रीय कामगार आणि रोजगार मंत्री, भूपेंद्र यादव यांनी 07 मार्च 2022 रोजी प्रधानमंत्री श्रम योगी मान-धन (PM-SYM) योजनेंतर्गत 'डोनेट-ए-पेन्शन' मोहिमेची सुरुवात त्यांच्या राहत्या घरून केली आणि ते त्यांच्या माळीला दान केले. नवीन उपक्रमांतर्गत, नागरिक त्यांच्या तात्काळ सहाय्यक कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतन निधीमध्ये जसे की घरगुती कामगार, ड्रायव्हर, मदतनीस इत्यादी, प्रीमियमची रक्कम दान करून योगदान देऊ शकतात.
- 'डोनेट-ए-पेन्शन' हा कार्यक्रम 7 ते 13 मार्च 2022 या कालावधीत कामगार मंत्रालयाने 'आयकॉनिक वीक' साजरे करताना सुरू केल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमांचा एक भाग आहे. हा (PM-SYM) पेन्शन योजनेंतर्गत एक उपक्रम आहे.

सांस्कृतिक मंत्रालयाने पॅन-इंडिया कार्यक्रम "झारोखा" आयोजित केला.

- सांस्कृतिक मंत्रालय आणि वस्त्रोद्योग मंत्रालय पारंपारिक भारतीय हस्तकला, हातमाग आणि कला आणि संस्कृतीचा उत्सव साजरा करण्यासाठी "भारतीय हस्तकला/हातमाग, कला आणि संस्कृतीचा झारोखा-संग्रह" या कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहेत. सुरुवातीस, या उत्सवांतर्गत पहिला कार्यक्रम भोपाळ, मध्य प्रदेश येथे राणी कमलापती रेल्वे स्थानकावर 08 मार्च 2022 रोजी आयोजित करण्यात आला आहे, जो आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त देखील आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- झारोखा हा पॅन इंडिया कार्यक्रम आहे जो आझादी का अमृत महोत्सवाचा भाग म्हणून 13 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये 16 ठिकाणी आयोजित केला जाईल.
- भोपाळमधील कार्यक्रम स्त्रीत्व आणि कला, हस्तकला आणि संस्कृतीच्या क्षेत्रात महिलांचे योगदान साजरा करेल.
- कमलापती रेल्वे स्थानकाचे नाव मध्य प्रदेशातील गोंड राज्याच्या शूर आणि निर्भय राणी कमलापतीच्या नावावरून ठेवण्यात आले आहे.

बोधगया येथे भगवान बुद्धांची भारतातील सर्वात मोठी आडवी मूर्ती बांधली जात आहे.

- बोधगया येथे भगवान बुद्धांची भारतातील सर्वात मोठी विराजमान मूर्ती बांधली जात आहे. बुद्ध इंटरनॅशनल वेल्फेअर मिशनने बांधलेला हा पुतळा 100 फूट लांब आणि 30 फूट उंच असेल. मूर्तीमध्ये भगवान बुद्ध निद्रावस्थेत आहेत. महाकाय पुतळ्याचे बांधकाम 2019 मध्ये सुरू झाले. ते फायबर ग्लासने बनवले जात आहे आणि कोलकाता येथील शिल्पकारांनी बनवले आहे. बोधगया हे बौद्ध धर्माचे एक महत्त्वाचे तीर्थक्षेत्र आहे आणि जगभरातून भाविक भेट देतात.
- भगवान बुद्धांच्या या आसनाची मूर्ती उत्तर प्रदेशच्या कुशीनगरमध्ये आहे जिथे त्यांनी महापरिनिर्वाण प्राप्त केले. भगवान बुद्धांची महाकाय मूर्ती फेब्रुवारी 2023 पासून भाविकांसाठी खुली होणार आहे.

2022 चा IEVP निवडणूक आयोगाने आयोजित केला आहे.

- अंदाजे 32 देश आणि चार आंतरराष्ट्रीय संस्थांमधील निवडणूक व्यवस्थापन संस्था (EMBs) साठी, भारतीय निवडणूक आयोगाने (ECI) आभासी आंतरराष्ट्रीय निवडणूक अभ्यागत कार्यक्रम (IEVP) 2022 आयोजित केला आहे. ऑनलाइन सहभागी झालेल्या 150 हून अधिक EMB प्रतिनिधींना गोवा, मणिपूर, पंजाब, उत्तराखंड आणि उत्तर प्रदेशमधील विधानसभेच्या निवडणुकांचे विहंगावलोकन देण्यात आले. आजच्या व्हर्चुअल IEVP 2022 मध्ये नऊ देशांतील भारतातील राजदूत/उच्चायुक्त आणि इतर सदस्यांचा समावेश होता.

महत्वाचे मुद्दे:

- 2012 च्या निवडणुकांपासून, भारताने आंतरराष्ट्रीय निवडणूक अभ्यागत कार्यक्रम (IEVP) आयोजित केला आहे, जो आंतरराष्ट्रीय प्रतिनिधींना मतदानाच्या ठिकाणी भेट देण्यासाठी आणि प्रत्यक्षपणे निवडणूक प्रक्रियेचे निरीक्षण करण्यासाठी आमंत्रित करतो.
- कोविड महामारीमुळे प्रवासाच्या मर्यादा असतानाही, भारतातील IEVP बंद करण्यात आलेले नाही आणि तरीही ते नाविन्यपूर्ण व्हर्चुअल मोडमध्ये आयोजित केले जाते. आजच्या अर्ध्या दिवसाच्या सत्रात सहभागींना पाच राज्यांतील मतदानाच्या कामकाजाचे रेकॉर्ड केलेले व्हिडिओ चित्र दाखविण्यात आले.

केंद्रीय ऊर्जा मंत्र्यांनी व्हर्चुअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटरचे उद्घाटन केले.

- आझादी का अमृत महोत्सव कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, केंद्रीय ऊर्जा मंत्री आर के सिंह यांनी व्हर्चुअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर (SGKC) आणि इनोव्हेशन पार्कचे उद्घाटन केले. उर्जा राज्यमंत्री कृष्ण पाल गुर्जर हे देखील उपस्थित होते.

महत्वाचे मुद्दे:

- POWERGRID ने अत्याधुनिक स्मार्ट ग्रिड तंत्रज्ञानाचे प्रात्यक्षिक आणि प्रगती करण्यासाठी स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर (SGKC) ची स्थापना केली.
- SGKC स्मार्ट ग्रिड तंत्रज्ञान नवकल्पना, उद्योजकता आणि संशोधन, तसेच वीज वितरण उद्योगात क्षमता निर्माण करण्यासाठी जगातील सर्वोच्च केंद्रांपैकी एक बनण्याची आकांक्षा बाळगते.
- व्हर्चुअल SGKC, जे आज सादर केले गेले, ते वास्तविक SGKC चे डिजिटल फूटप्रिंट मिळविण्यास अनुमती देते, ज्याची COVID-19 महामारी दरम्यान आवश्यक होती.

नॅशनल लँड मॉनेटायझेशन कॉर्पोरल कॅबिनेटने मंजूरी दिली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने नॅशनल लँड मॉनेटायझेशन कॉर्पोरेशन (NLMC) ची स्थापना करण्यास मान्यता दिली आहे ज्याचे प्रारंभिक अधिकृत भाग भांडवल 5000 कोटी आणि 150 कोटींचे पेड-अप भाग भांडवल आहे. नॅशनल लँड मॅनेजमेंट कॉर्पोरेशन (NLMC) सेंट्रल पब्लिक सेक्टर एंटरप्रायझिस (CPSE) आणि इतर सरकारी संस्थांच्या मालकीच्या अतिरिक्त जमीन आणि इमारत मालमत्तेवर कमाई करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- CPSE कडे सध्या जमीन आणि इमारतींच्या रूपात मोठ्या प्रमाणात अतिरिक्त, निष्क्रिय आणि कमी वापरात नसलेल्या नॉन-कोर मालमत्ता आहेत.
- CPSE च्या धोरणात्मक निर्गुतवणुकीचा अनुभव घेण्यासाठी अतिरिक्त जमीन आणि बाजूच्या मालमत्तेचे मुद्रीकरण महत्वाचे आहे जेणेकरून त्यांचे मूल्य उघड करता येईल. मालमत्तेचे मुद्रीकरण NLMC द्वारे केले जाईल आणि केले जाईल.

हैदराबादमधील भारतातील पहिले पूर्णपणे महिला औद्योगिक पार्क

- भारतातील पहिल्या पूर्ण मालकीच्या महिला औद्योगिक पार्कने हैदराबादमध्ये आपले दरवाजे उघडले. FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन - FLO द्वारे राज्य सरकारच्या सहकार्याने प्रमोट केलेल्या या पार्कमध्ये 25 युनिट्स आहेत जी हिरव्या श्रेणीतील 16 विविध क्षेत्रांचे प्रतिनिधित्व करतात आणि त्या सर्वांच्या मालकीचे आणि पूर्णपणे महिलांचे नियंत्रण आहे.
- FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन इंडस्ट्रियल पार्क हा देशातील पहिला अशा प्रकारचा पार्क आहे, हे पार्क सुलतानपूर येथे 50 एकर जागेवर बांधण्यात आले आहे, जे पटनचेरू जवळ आहे. ते 250 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीतून तयार करण्यात आले होते. महिला उद्योजक या उद्यानात त्यांचे व्यवसाय सुरू करण्याची आणि चालवण्याची तीव्र इच्छा आधीच व्यक्त करत आहेत.

राज्य बातम्या

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते 11,400 कोटी रुपयांच्या पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाचे उद्घाटन

- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 06 मार्च 2022 रोजी पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाचे उद्घाटन केले आणि पुणे मेट्रोमध्ये त्यांच्या 10 मिनिटांच्या प्रवासादरम्यान मेट्रो कोचमध्ये उपस्थित असलेल्या दिव्यांग, दृष्टिहीन विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्प 11,420 कोटी रुपये खर्चून बांधण्यात आला आहे. त्याची एकूण लांबी 33.2 किमी आणि 30 स्थानके आहेत.
- पीएम मोदींनी पुणे महानगरपालिकेच्या (पीएमसी) आवारात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण केले आणि पायाभरणी केली आणि पुण्यातील अनेक विकास प्रकल्पांचे उद्घाटन केले.

दरडोई नेट राज्याच्या बाबतीत तेलंगणा देशात अव्वल आहे.

- सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने (MoSPI) सध्याच्या किमतीनुसार दरडोई निव्वळ राज्य देशांतर्गत उत्पादनाच्या वाढीच्या संदर्भात एक कोटीपेक्षा जास्त लोकसंख्येसह तेलंगणा हे भारतातील सर्वोच्च कामगिरी करणारे राज्य बनले आहे. महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि तामिळनाडू सारख्या इतर राज्यांमध्ये ते यशस्वी झाले.
- तेलंगणाची सकल राज्य देशांतर्गत किंमत (GSDP) 2011-12 मधील 359434 कोटी रुपयांवरून 2021-22 मध्ये 1,154,860 कोटी रुपयांपर्यंत वाढली. 2011-12 पासून GSDP मध्ये 31.12 टक्क्यांनी वाढ झाली. देशातील कोणत्याही राज्यासाठी हा सर्वोच्च विकास दरांपैकी एक आहे.
- GSDP मधील टक्केवारीच्या वाढीच्या संदर्भात, तेलंगणाने 2020 पासून आतापर्यंतच्या वाढीच्या दरामध्ये सर्वात वेगाने 17% वाढ दर्शविली आहे.

RIL ने मुंबईत भारतातील सर्वात मोठे व्यवसाय आणि सांस्कृतिक केंद्र उघडले.

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) ने Jio वर्ल्ड सेंटर उघडण्याची घोषणा केली आहे, जे भारतातील सर्वात मोठे आणि सर्वात प्रतिष्ठित बहुआयामी गंतव्यस्थान असेल. मुंबईच्या वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्समध्ये 18.5 एकर क्षेत्र व्यापलेले आणि रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या संचालिका आणि रिलायन्स फाऊंडेशनच्या संस्थापक-अध्यक्षा नीता अंबानी यांनी या केंद्राची कल्पना केली होती, आणि ते एक ऐतिहासिक व्यवसाय, वाणिज्य आणि सांस्कृतिक ठिकाण बनणार आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी महाराष्ट्रातील पुणे येथे थोर मराठा योद्धा छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या उंच पुतळ्याचे अनावरण केले. हा पुतळा 1,850 किलो गनमेटलने बनलेला आहे आणि त्याची उंची सुमारे 9.5 फूट आहे. त्यांनी पुण्यात एकूण ₹ 11,400 कोटीपेक्षा जास्त खर्चाचा 32.2 किमी लांबीचा 12 किमी लांबीचा मेट्रो रेल्वे प्रकल्पही लॉन्च केला. 'मेक इन इंडिया' अंतर्गत स्वदेशी बनावटीचे अल्युमिनियम बॉडी कोच असलेला पुणे मेट्रो हा भारतातील पहिला प्रकल्प आहे.

छत्तीसगड सरकारने सुरू केलेली 'कौशल्य मातृत्व योजना'

- रायपूर येथील बीटीआय मैदानावर आयोजित राज्यस्तरीय महिला परिषदेत मुख्यमंत्री भूपेश बघेल यांनी सुरक्षित मातृत्वासाठी पाच लाभार्थ्यांना 5000 रुपयांचे धनादेश देऊन 'कौशल्य मातृत्व योजना' सुरू केली.
- राज्यस्तरीय महिला परिषदेत मुख्यमंत्र्यांनी अंगणवाडी सेवेत उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांचा, तसेच छत्तीसगड महिला कोषचा वापर करून महिलांना आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी होण्यासाठी मदत करणाऱ्या स्वयंसहाय्यता गटांचा गौरव केला.
- त्याचप्रमाणे त्यांनी 'सखी वन स्टॉप सेंटर' आणि 'नव बिहान योजने'चा भाग म्हणून महिला संरक्षण क्षेत्रात उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचा गौरव केला.

सिक्कीम राज्य सरकार आमा योजना आणि बहिनी योजना सुरू करणार आहे.

- सिक्कीमचे मुख्यमंत्री प्रेमसिंग तमांग यांनी घोषणा केली आहे की राज्य सरकार लवकरच 'आमा योजना', काम न करणाऱ्या मातांना मदत करणारी योजना आणि राज्यातील मुलींना लाभ देणारी 'बहिनी योजना' लागू करेल. आम योजना आणि बहिनी योजनेची संपूर्ण माहिती खाली दिली आहे.

आम योजना योजनेबद्दल:

- आम योजना योजनेचा उद्देश राज्यातील काम न करणाऱ्या मातांमध्ये बचत करण्याची सवय लावणे आहे आणि म्हणून सरकार त्यांना रु. त्यांच्या बँक खात्यात दरवर्षी 20,000. या योजनेत फक्त ज्यांची नावे राज्याच्या मतदार यादीत नोंदली गेली आहेत आणि रु. त्यासाठी 100 कोटींची तरतूद अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.

बहिनी योजनेबद्दल:

- सॅनिटरी नॅपकिन्सची उपलब्धता/उपलब्धता नसल्यामुळे आणि मासिक पाळीचे आरोग्य आणि स्वच्छता सुनिश्चित करण्यासाठी विद्यार्थिनींचे गळतीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी बहिनी योजना आहे. या योजनेतर्गत, राज्यात 9वी आणि त्यापुढील वर्गात शिकणाऱ्या 18,000 पेक्षा जास्त विद्यार्थिनींना मोफत सॅनिटरी नॅपकिन दिले जातात.

हरियाणा सरकारने मातृशक्ती उदयमिता योजना जाहीर केली.

- हरियाणा सरकारने आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त महिला उद्योजकांना पाठिंबा देण्यासाठी मातृशक्ती उदयमिता योजना जाहीर केली आहे. या योजनेतर्गत, ज्या महिलांचे कुटुंब पाहणी पत्र (PPP) सत्यापित डेटाच्या आधारे कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न 5 लाख रुपयांपेक्षा कमी आहे, त्यांना वित्तीय संस्थांद्वारे 3 लाख रुपयांच्या मर्यादितपर्यंत सॉफ्ट लोनमध्ये प्रवेश प्रदान केला जाईल. त्यानंतर, हरियाणा महिला विकास महामंडळामार्फत तीन वर्षांसाठी 7% व्याज सवलत देखील प्रदान केली जाईल.

तामिळनाडू सरकारने भारतातील सर्वात मोठ्या तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे उद्घाटन केले.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री, एमके स्टॅलिन यांनी 150.4 कोटी रुपये खर्चून बांधलेल्या भारतातील सर्वात मोठ्या तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे उद्घाटन केले. स्वच्छ ऊर्जा देण्यासाठी तामिळनाडूमधील थुथुकुडी येथील सदरन पेट्रोकेमिकल्स इंडस्ट्रीज कॉर्पोरेशन लिमिटेड (SPIC) कारखान्यात फ्लोटिंग प्लांटची स्थापना करण्यात आली आहे. पर्यावरणीयदृष्ट्या शाश्वत ऊर्जा निर्मिती आणि कार्बन फूटप्रिंट कमी करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.
- फ्लोटिंग पॉवर प्लांटची वार्षिक 42 दशलक्ष युनिट वीज निर्मिती करण्याची क्षमता आहे.

स्कोच स्टेट ऑफ गव्हर्नन्स रँकिंग 2021: आंध्र प्रदेशला प्रथम क्रमांक मिळाला.

- SKOCH राज्य शासन क्रमवारीत आंध्र प्रदेशने सलग दुसऱ्या वर्षी आपले पहिले स्थान कायम ठेवले आहे. एका प्रसिद्धीनुसार, राज्याने सलग दुसऱ्या वर्षी पहिला क्रमांक कायम ठेवला आहे. 2020 मध्येही आंध्र प्रदेशने प्रशासनात अव्वल स्थान पटकावले. आंध्र प्रदेश 2018 मध्ये दुसऱ्या क्रमांकावर होता आणि नंतर 2019 मध्ये चौथ्या स्थानावर घसरला, असे स्कॉचने म्हटले आहे.

कर्नाटक सरकारने 'Women@Work' कार्यक्रम सुरू केला.

- कर्नाटक सरकारने आवश्यक रोजगारक्षम कौशल्ये असलेल्या महिलांना 2026 च्या आत पाच लाख नोकऱ्या देण्यासाठी Women@Work' कार्यक्रम सुरू केला आहे. महिला कर्मचाऱ्यांना आकर्षित करण्यासाठी कॉर्पोरेट कार्यक्रमांच्या प्रयत्नांवर लक्ष केंद्रित करण्याचा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. हे कर्नाटक डिजिटल इकॉनॉमी मिशन (KDEM) ने KTECH, कर्नाटक कौशल्य विकास महामंडळाच्या सहकार्याने विकसित केले आहे. हे महिलांना सक्रियपणे सहभागी होण्यासाठी आणि इंडस्ट्री अपस्किलिंगच्या माध्यमातून कामगारांमध्ये सामील होण्यासाठी सक्षम करणारे म्हणून काम करेल.

ज्योतिरादित्य सिंधिया यांनी मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे पहिल्या ड्रोन शाळेचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय नागरी विमान वाहतूक मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया आणि मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी संयुक्तपणे मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे पहिल्या ड्रोन शाळेचे उद्घाटन केले. ही ड्रोन शाळा मध्य प्रदेशातील विविध शहरांमध्ये उघडण्याच्या नियोजित पाच ड्रोन शाळांपैकी एक आहे. भोपाळ, इंदूर, जबलपूर आणि सतना ही इतर चार शहरे आहेत.
- ग्वाल्हेरच्या या ड्रोन स्कूलमुळे मध्य प्रदेशातील तरुणांना तंत्रज्ञानाशी जोडून पुढे जाण्याचा मार्ग तर मोकळा होईलच, पण त्यामुळे रोजगाराच्या संधीही वाढतील.

त्रिपुरा सरकारने "मुख्यमंत्री चा श्रमिक कल्याण संकल्प" योजना जाहीर केली.

- त्रिपुरा सरकारने चहा कामगारांसाठी 'मुख्यमंत्री चा श्रमी कल्याण संकल्प' ही विशेष योजना जाहीर केली आहे त्रिपुरातील 7000 चहा बाग कामगारांना सामाजिक सुरक्षा जाळ्याखाली आणण्याच्या दिशेने एक पाऊल म्हणून त्याच्या अंमलबजावणीसाठी 85 कोटी रुपयांची ही विशेष योजना राज्य सरकार आणि केंद्र सरकारद्वारे चहाच्या बागेतल्या कामगारांना हक्काच्या सुविधा एकत्रित करून घर, रेशन आणि आर्थिक सहाय्य सुनिश्चित करेल.
- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री, अमित शहा यांनी नुकतेच आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त त्रिपुरातील महिलांसाठी 2022 महिला सशक्तीकरण अभियान आणि मुख्यमंत्री श्रमिक कल्याण प्रकल्प योजनेचे उद्घाटन केले आणि राष्ट्रीय न्यायवैद्यक विज्ञान विद्यापीठाची पायाभरणीही केली

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

मोबाइल वर्ल्ड कॉंग्रेस 2022 बार्सिलोनामध्ये आयोजित करण्यात आली आहे.

- ग्लोबल सिस्टम फॉर मोबाइल कम्युनिकेशन्स असोसिएशन (GSMA) ने 2022 मोबाइल वर्ल्ड कॉंग्रेस (MWC) आयोजित केली आहे, जी 28 फेब्रुवारी ते 3 मार्च दरम्यान स्पेनमधील बार्सिलोना येथे झाली. 5G वर लक्ष केंद्रित करणे आणि देश आणि अर्थव्यवस्थांना फायदा होण्यासाठी त्याची क्षमता वाढवणे हे या वर्षी MWC चे केंद्रस्थान आहे जे रशिया आणि युक्रेन दरम्यान चालू असलेल्या युद्धादरम्यान होत आहे.

ढाका येथे स्टडी इन इंडिया मीट 2022 चे उद्घाटन झाले.

- बांगलादेशातील ढाका येथे दोन दिवस चालणाऱ्या भारतातील अभ्यास (SII) 2022 बैठकीचे उद्घाटन झाले. भारतीय उच्चायुक्तालयाने आयोजित केलेल्या कार्यक्रमाचे उद्घाटन बांगलादेशचे शिक्षण मंत्री डॉ. दिपू मोनी आणि बांगलादेशातील भारताचे उच्चायुक्त विक्रम दोराईस्वामी यांच्या हस्ते झाले. दोन्ही देशांमधील शैक्षणिक देवाणघेवाणीमुळे दोन्ही देशांमधील मैत्रीपूर्ण संबंध अधिक दृढ होतील, असे बांगलादेशच्या शिक्षणमंत्र्यांनी सांगितले. दक्षिण आशियातील देशांना भेडसावणाऱ्या गरिबीसारख्या सामान्य समस्यांवर उपाय शोधण्याची जबाबदारी आजच्या विद्यार्थ्यांची आहे, असे त्या म्हणाल्या.

महत्वाचे मुद्दे:

- यावेळी विविध शैक्षणिक संस्थांमधील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. त्यांनी भारतातील काही सर्वोत्कृष्ट महाविद्यालये आणि विद्यापीठांद्वारे प्रदान केलेल्या परदेशात शिक्षण घेण्याची संधी शोधली.
- ढाका येथील एज्युकेशन फेअरमध्ये भारतातील एकूण 19 शैक्षणिक संस्था सहभागी होत आहेत. बांगलादेशी विद्यार्थ्यांच्या फायद्यासाठी 7 मार्च रोजी चितगाव येथे स्टडी इन इंडिया संमेलनाचे आयोजन केले जाईल.

स्टडी इन इंडिया कार्यक्रमाबद्दल:

- The Study In India कार्यक्रम हा 2018 मध्ये शिक्षण मंत्रालयाने सुरू केलेला एक प्रमुख प्रकल्प आहे. हा कार्यक्रम जागतिक विद्यार्थी समुदायाला भारतात उच्च शिक्षण घेण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी तयार करण्यात आला आहे.
- हे जगभरातील विद्यार्थी बांधवांना भारतात येण्यासाठी आणि भारतातील सर्वोच्च संस्थांकडून सर्वोत्तम शैक्षणिक शिक्षणाचा अनुभव घेण्यास मदत करते. सुरुवातीपासूनच, भारतातील स्टडीने सार्क, आफ्रिका, दक्षिण-पूर्व आशिया, मध्य आशिया आणि मध्य पूर्व अशा 150 हून अधिक देशांतील विद्यार्थी आकर्षित केले आहेत.

नैरोबी, केनिया येथे आयोजित युनायटेड नेशन्स एन्व्हायरनमेंट असेंब्लीचे Hybrid स्वरूप

- युनायटेड नेशन्स एन्व्हायरनमेंट असेंब्लीचे आयोजन यूएन पर्यावरण कार्यक्रमाद्वारे करण्यात आले होते. हे UN च्या 193 सदस्य देशांचे प्रतिनिधी, कॉर्पोरेशन, नागरी समाज आणि इतर भागधारकांना एकत्र आणते आणि जगातील सर्वात गंभीर पर्यावरणीय समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी धोरणांवर सहमती दर्शवते.

ध्येय

- UNEA-5 चे उद्दिष्ट "शाश्वत विकास उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी निसर्गासाठी कृती मजबूत करणे" हे आपल्या जीवनात तसेच सामाजिक, आर्थिक आणि पर्यावरणीय शाश्वततेमध्ये निसर्गाचे महत्त्व पटवून देणे हे होते.

- आपली अर्थव्यवस्था आणि समाज ज्यावर अवलंबून आहेत त्या नैसर्गिक जगाचे रक्षण आणि पुनर्संचयित करण्यासाठी जागतिक पर्यावरणीय उपक्रमांना तयार करण्यासाठी आणि उत्प्रेरित करण्यासाठी आवश्यक असलेली प्रेरणा राष्ट्रांना देणे हे त्याचे ध्येय होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- प्लॉस्टिक प्रदूषणाविरुद्धच्या लढ्यात कायदेशीररित्या अंमलात आणण्यायोग्य करार तयार करण्याचा संकल्प राष्ट्रांनी केला आहे, या प्रयत्नात एक पाणलोट क्षण आहे.
- प्रदूषण कमी करणे, पर्यावरणाचे रक्षण करणे आणि जगभरातील पुनर्संचयित करण्याच्या उद्देशाने 14 निर्णयांसह UN पर्यावरण असेंब्लीची समाप्ती झाली.
- संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण असेंब्लीचे पाचवे सत्र ऑनलाइन आयोजित करण्यात आले होते, जे 28 फेब्रुवारी ते 2 मार्च 2022 दरम्यान नेरोबी येथे आयोजित करण्यात आले होते.

FATF च्या ग्रे लिस्टमध्ये पाकिस्तानचा समावेश करण्यात आला आहे.

- जागतिक मनी लॉन्ड्रिंग आणि दहशतवादी वित्तपुरवठा वॉचडॉग, फायनान्शियल अँक्शन टास्क फोर्स (FATF) ने पाकिस्तानला ग्रे लिस्टमध्ये ठेवले आणि देशाला मनी लॉन्ड्रिंगच्या तपासावर आणि खटल्यांवर काम करण्यास सांगितले. FATF ने देखील संयुक्त अरब अमिराती (UAE) ला त्याच्या ग्रे वॉचलिस्टमध्ये समाविष्ट केले आहे.

रशिया आता 2022 मध्ये जगातील सर्वाधिक प्रतिबंध असलेला देश आहे.

- न्यूयॉर्क स्थित प्रतिबंध वॉचलिस्ट साइट Castllem.AI नुसार युक्रेनवरील आक्रमणामुळे रशियाला जगातील सर्वात मंजूर देश बनले आहे. 22 फेब्रुवारी 2022 पासून रशियाला 2,778 नवीन निर्बंधांचा सामना करावा लागला, यूएस आणि युरोपीय देशांच्या नेतृत्वाखाली, एकूण निर्बंध 5,530 वर आणले. 22 फेब्रुवारीपूर्वी देशात 2,754 निर्बंध लागू होते.
- रशियाचे युक्रेनवरील आक्रमण रोखण्यासाठी जगभरातील देश रशियावर निर्बंध घालत आहेत. अनेक निर्बंधांच्या बाबतीत रशियाने आता इराण आणि उत्तर कोरियासारख्या देशांना मागे टाकले आहे. याआधी, इराण हा सर्वात जास्त मंजूर देश होता, ज्याला गेल्या दशकात 3,616 निर्बंधांचा सामना करावा लागला, तर सीरिया आणि उत्तर कोरियावर अनुक्रमे 2,608 आणि 2,077 निर्बंध आहेत.

इराणने दुसऱ्या लष्करी उपग्रह नूर-2 ची यशस्वी चाचणी घेतली.

- इराणच्या इस्लामिक रिव्होल्युशनरी गार्ड कॉर्प्स (IRGC) ने नूर-2 हा लष्करी उपग्रह पृथ्वीपासून 500 किलोमीटर (311 मैल) उंचीवर कक्षेत यशस्वीपणे प्रक्षेपित केला. इस्लामिक रिपब्लिकने प्रक्षेपित केलेला हा दुसरा लष्करी उपग्रह आहे. पहिला लष्करी उपग्रह, नूर, एप्रिल 2020 मध्ये पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून 425 किमी (265 मैल) च्या कक्षेत प्रक्षेपित करण्यात आला.

जर्मनी G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक आयोजित करणार आहे.

- जागतिक अन्न सुरक्षेवर रशिया आणि युक्रेन यांच्यातील संघर्षाचे परिणाम शोधण्यासाठी ते G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक घेणार असल्याचे जर्मन सरकारने म्हटले आहे. जर्मनीचे कृषी आणि अन्न मंत्री सेम झेडमिर यांच्या म्हणण्यानुसार, या बैठकीत अन्न बाजार स्थिर करण्याच्या मार्गावर लक्ष केंद्रित केले जाईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सरकारच्या म्हणण्यानुसार, जागतिक अन्न सुरक्षेवर रशियाच्या युक्रेनवरील आक्रमणाचा परिणाम आणि अन्न बाजारपेठेचे सर्वोत्तम स्थिरीकरण कसे करता येईल यावर विचार करण्यासाठी जर्मनी G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक आयोजित करेल
- जर्मनी आणि युरोपियन युनियनमध्ये अन्न सुरक्षेची खात्री आहे, परंतु EU बाहेरील काही देशांमध्ये मोठ्या तुटवड्याची शक्यता आहे, विशेषतः जेथे दुष्काळासारख्या चिंतेमुळे आधीच टंचाई आहे.
- विकसित देशांमध्ये शेतीमालाच्या किमतीत वाढ होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.
- या वर्षी, जर्मनी सात प्रगत अर्थव्यवस्थांच्या गटाचे फिरते अध्यक्ष आहे.
- रशिया युक्रेनमधील त्यांच्या प्रयत्नांना "विशेष ऑपरेशन" म्हणून संदर्भित करतो, असा दावा करत आहे की त्यांचा उद्देश प्रदेश ताब्यात घेण्याचा नाही तर युक्रेनच्या लष्करी क्षमतांना हानी पोहोचवण्याचा आहे आणि ते धोकादायक राष्ट्रवादी समजतात त्यांना पकडण्यासाठी आहे.

WHO ग्लोबल सेंटर फॉर ट्रॅडिशनल मेडिसिन स्थापन करण्यास सरकारची मान्यता

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने गुजरातमधील जामनगर येथे जागतिक आरोग्य संघटना ग्लोबल सेंटर फॉर ट्रॅडिशनल मेडिसिन (WHO GCTM) स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे. या संदर्भात भारत सरकारने जागतिक संस्थेसोबत करार केला होता. या हालचालीमुळे संबंधित तांत्रिक क्षेत्रांमध्ये, डेटा उपक्रमांचे विश्लेषण आणि परिणामांचे मूल्यांकन करण्यासाठी साधने आणि पद्धतींमध्ये मानदंड, मानके आणि मार्गदर्शक तत्वे विकसित करण्यात मदत होईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- WHO GCTM, आयुष मंत्रालय (आयुर्वेद, योग, निसर्गोपचार, युनानी, सिद्ध, सोवा-रिग्पा आणि होमिओपॅथी) अंतर्गत स्थापन केले जाणारे, पारंपारिक औषधांसाठी पहिले आणि एकमेव जागतिक आउटपोस्ट केंद्र (कार्यालय) असेल.
- हे पाऊल जगभरातील आयुष प्रणालींना स्थान देण्यास मदत करेल, पारंपारिक औषधांशी संबंधित जागतिक आरोग्यविषयक बाबींवर नेतृत्व प्रदान करेल, गुणवत्ता, सुरक्षितता आणि परिणामकारकता, सुलभता आणि पारंपारिक औषधांचा तर्कसंगत वापर सुनिश्चित करेल आणि प्रासंगिकतेच्या क्षेत्रात विशिष्ट क्षमता निर्माण आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम विकसित करेल.

IMF बोर्डाने युकेनसाठी \$1.4 बिलियन आपत्कालीन सहाय्य मंजूर केले.

- इंटरनॅशनल मॉनेटरी फंड (IMF) ने युकेनला खर्चासाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी आणि पेमेंट शिल्लक वाढवण्यासाठी \$1.4 बिलियन आपत्कालीन मदत मंजूर केली आहे. 24 फेब्रुवारीपासून रशियन आक्रमण सुरू झाल्यानंतर युकेनने आपल्या अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देण्यासाठी मित्र राष्ट्र आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांकडून वित्तपुरवठा करण्याकडे वळले आहे.
- IMF च्या रॅपिड फायनान्सिंग इन्स्ट्रुमेंट (RFI) अंतर्गत वितरण, IMF मध्ये युकेनच्या कोट्याच्या 50% समतुल्य, अल्पावधीत तातडीच्या खर्चाच्या गरजा पूर्ण करण्यात मदत करेल, तसेच इतर भागीदारांकडून वित्तपुरवठा उत्प्रेरित करण्यात मदत करेल.

हंगेरीमध्ये पहिली महिला राष्ट्राध्यक्ष निवडली गेली.

- हंगेरीच्या संसदेने पंतप्रधान व्हिक्टर ऑर्बन यांच्या जवळच्या सहयोगी **कॅटालिन नोव्हाक** यांची EU सदस्याच्या पहिल्या महिला अध्यक्षपदी निवड केली आहे. नोव्हाक, ज्यांनी अलीकडेच कौटुंबिक धोरण मंत्री म्हणून काम केले होते, त्यांनी तिची निवडणूक महिलांसाठी विजय म्हणून चित्रित केली. ओर्बनच्या उजव्या विचारसरणीच्या फिडेझ पक्षाचे वर्चस्व असलेल्या संसदेत 137 विरुद्ध 51 मतांनी त्या निवडून आल्या.

नियुक्ती बातम्या

SBI ने उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे माजी सीईओ नितीन चुग यांची डीएमडी म्हणून नियुक्ती केली.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने डिजिटल बँकिंग ऑपरेशन्स चालवण्यासाठी उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे माजी सीईओ, नितीन चुग यांची उपव्यवस्थापकीय संचालक (DMD) म्हणून नियुक्ती केली आहे. तीन वर्षांच्या सुरुवातीच्या कालावधीसाठी त्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. या नियुक्तीपूर्वी चुग हे उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे सीईओ आणि व्यवस्थापकीय संचालक होते. ते तेथे HDFC बँकेतून रुजू झाले जेथे त्यांनी डिजिटल बँकिंगचे गट प्रमुख म्हणून काम केले.

DN पटेल यांची TDSAT चे अध्यक्ष झाले.

- केंद्र सरकारने दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश न्यायमूर्ती धीरूभाई नारनभाई पटेल यांची द्वारसंचार विवाद निपटारा आणि अपील न्यायाधिकरण (TDSAT) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. त्यांची 7 जून 2019 रोजी दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती आणि आता 12 मार्च 2022 रोजी त्यांच्या निवृत्तीच्या काही दिवस आधी त्यांना TDSAT चे अध्यक्षपद देण्यात आले आहे.
- विधी आणि न्याय मंत्रालयाने मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) त्यांच्या नियुक्तीला मान्यता दिल्याबद्दल अधिसूचना जारी केली, ज्यामध्ये ते या पदाचा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून 4 वर्षांच्या कालावधीसाठी अध्यक्षपदाची सेवा करतील, किंवा वयाची 70 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, जे लवकरात लवकर असेल.

टी राजा कुमार यांची फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्सच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती

- टी राजा कुमार, सिंगापूरचे, फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्स (FATF) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे, ही जगातील अँटी-मनी लाँडरिंग आणि दहशतवादविरोधी वित्तपुरवठा करणारी संस्था आहे. त्यांची नियुक्ती 1 जुलैपासून सुरू होणाऱ्या दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी आहे. FATF पूर्णादरम्यान, त्यांची जर्मनीचे डॉ. मार्कस प्लेअर यांच्यानंतर निवड झाली.

महत्वाचे मुद्दे:

- 7 मार्च रोजी गृह मंत्रालय (MHA), वित्त मंत्रालय (MOF) आणि सिंगापूरचे चलन प्राधिकरण (MAS) यांनी जारी केलेल्या संयुक्त वृत्तानुसार, सिंगापूरने संस्थेचे अध्यक्षपद स्वीकारण्याची पहिलीच वेळ श्री राजा यांचे नामांकन आहे.
- श्री राजा हे MHA चे वरिष्ठ सल्लागार आहेत आणि 1 जानेवारी 2015 पासून ते सिंगापूरच्या FATF मिशनचे नेते आहेत. जुलै 2018 पासून, ते FATF अध्यक्षांना सल्ला देणाऱ्या सुकाणू गटाचे सदस्य देखील आहेत.

लुपिनने त्यांच्या शक्ती उपक्रमासाठी मेरी कोमला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले.

- ग्लोबल फार्मा कंपनी लुपिन लिमिटेड (लुपिन) ने घोषणा केली आहे की त्यांनी सहा वेळा जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियन **मेरी कोम हिच्या** शक्ती मोहिमेसाठी ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून स्वाक्षरी केली आहे. महिलांमध्ये हृदयविकाराबाबत जागरूकता वाढवणे हा या मोहिमेचा उद्देश आहे.

शक्ती मोहिमेबद्दल:

- Lupin च्या शक्ती मोहिमेचे उद्दिष्ट भारतभरातील लक्षित प्रेक्षकांना अनेक उपक्रमांद्वारे, ऑफलाइन आणि ऑनलाइन अशा दोन्ही प्रकारच्या परस्परसंवादी सोशल मीडिया सत्रांद्वारे, डॉक्टरांकडून माहितीपूर्ण व्हिडिओ शेअर करणे आणि रुग्णांना हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोगांबद्दल अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यासाठी जागृती उपक्रमांद्वारे गुंतवून ठेवणे आहे.

एअर मार्शल बीसी शेखर यांची IAFA चे नवीन कमांडंट म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अति विशिष्ट सेवा पदक (AVSM) प्राप्त करणारे एअर मार्शल बी चंद्र शेखर यांना भारतीय वायुसेना अकादमीचे कमांडंट म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे. एअर मार्शल हे तेलंगणाचे मूळ असून त्यांनी खडकवासला येथील राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनीत प्रवेश घेण्यापूर्वी हैदराबाद येथील शाळेत शिक्षण घेतले. एअर मार्शल बी चंद्र शेखर, AVSM यांना डिफेन्स सर्व्हिसेस स्टाफ कॉलेज वेलिंग्टन, फ्लाइंग इन्स्ट्रुक्टर्स स्कूल, कॉलेज ऑफ डिफेन्स मॅनेजमेंट आणि नॅशनल डिफेन्स कॉलेज नवी दिल्ली येथे शिक्षण घेतल्यानंतर 21 डिसेंबर 1984 रोजी भारतीय हवाई दलात नियुक्त करण्यात आले.

अश्वनी भाटिया (SBI MD) यांची SEBI सदस्य म्हणून नियुक्ती

- मंत्रिमंडळाने स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) चे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) अश्वनी भाटिया यांची सिव्क्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) चे पूर्णवेळ सदस्य (WTM) म्हणून नियुक्ती केली आहे. काही स्त्रोतांनुसार, मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) अश्वनी भाटिया यांची SEBI चे पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, अश्वनी भाटिया यांची पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती झाल्यामुळे, सिव्क्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडियाला आता फक्त एका पूर्णवेळ सदस्याची नियुक्ती करायची आहे.
- ऑगस्ट 2020 मध्ये, अश्वनी भाटिया, जे मे 2022 मध्ये सेवानिवृत्त होणार आहेत, म्हणजेच या वर्षी, त्यांना स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या व्यवस्थापकीय संचालक पदावर बढती

दक्षिण कोरियाचे नवे अध्यक्ष म्हणून यून सुक येओल यांची निवड

- यून सुक-येओल यांना 2022 च्या दक्षिण कोरियाच्या राष्ट्राध्यक्षपदाच्या निवडणुकीत देशाचे नवीन राष्ट्राध्यक्ष म्हणून निवडून येण्यासाठी विजयी घोषित करण्यात आले आहे. ते 10 मे 2022 रोजी पाच वर्षांच्या निश्चित कालावधीसाठी अध्यक्ष म्हणून कार्यभार स्वीकारणार आहेत. युन सुक-येओल हे विद्यमान राष्ट्राध्यक्ष मून जे-इन यांचे स्थान घेतील.

एस श्रीशांतने सर्व प्रकारच्या प्रथम श्रेणी क्रिकेटमधून संन्यास घेतला.

- भारताचा वेगवान गोलंदाज एस श्रीशांतने देशांतर्गत क्रिकेटच्या सर्व प्रकारातून निवृत्ती जाहीर केली आहे. श्रीशांतने भारतासाठी 27 कसोटी आणि 53 एकदिवसीय सामने खेळले, ज्यात त्याने अनुक्रमे 87 आणि 75 बळी घेतले. त्याने 10 टी-20 आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्ये सात विकेट्सही घेतल्या आहेत. स्वभावाचा वेगवान गोलंदाज विकेट घेतल्यानंतर त्याच्या उत्साही सेलिब्रेशनसाठी देखील लोकप्रिय होता, परंतु स्पॉट-फिक्सिंग प्रकरणानंतर त्याचे जीवन आणि कारकीर्द उतारावर गेली.

न्यायमूर्ती एके सिकरी यांची चारधाम प्रकल्प समितीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने न्यायमूर्ती (निवृत्त) AK सिकरी यांची चारधाम प्रकल्पाच्या उच्चाधिकार समिती (HPC) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. 8 ऑगस्ट 2019 रोजी एचपीसीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती झाल्यानंतर पूर्वीचे अध्यक्ष प्राध्यापक रवी चोप्रा यांनी फेब्रुवारी 2022 मध्ये आपल्या पदाचा राजीनामा दिला होता. न्यायमूर्ती डीवाय चंद्रचूड आणि सूर्यकांत यांच्या खंडपीठाने प्राध्यापक रवी चोप्रा यांचा अध्यक्षपदाचा राजीनामा स्वीकारला. समितीने जानेवारीमध्ये पत्र लिहून आपले पद सोडण्याची इच्छा व्यक्त केली.

IRDAI चे अध्यक्ष म्हणून देबाशीष पांडा यांची नियुक्ती

- देबाशीष पांडा यांची भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते माजी आर्थिक सेवा सचिव आहेत. सुभाष चंद्र खुंटिया यांचा कार्यकाळ पूर्ण झाल्यापासून मे 2021 पासून IRDAI चे अध्यक्षपद रिक्त होते. उत्तर प्रदेश केडरचे 1987 बॅचचे आयएसएस अधिकारी पांडा, दोन वर्षांच्या कार्यकाळानंतर या वर्षी जानेवारीमध्ये वित्तीय सेवा सचिव म्हणून निवृत्त झाले.

महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2021-22

- राज्य विधिमंडळाच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात 2021-22 या वर्षाचा आर्थिक पाहणी अहवाल दिनांक 10 मार्च 2022 सादर करण्यात आला. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी विधानसभेत हा अहवाल मांडला. 2022-23 या वर्षाचा अर्थसंकल्प सादर होण्यापूर्वी आर्थिक पाहणी अहवालातून राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचे आश्वासक चित्र समोर आल्याने राज्य सरकारला मोठा दिलासा मिळाला आहे. देशाचे राष्ट्रीय सकल उत्पन्न (जीडीपी) 8.9 टक्के असताना व करोनाच्या हाहाकाराशी दोन हात करूनही देशाच्या सकल राष्ट्रीय उत्पन्नापेक्षाही अधिक दराने राज्याच्या सकल उत्पन्नात होत असलेली वाढ ही अत्यंत आशादायी असल्याचे आर्थिक क्षेत्रातील जाणकारांचे म्हणणे आहे. राज्यातील कृषी क्षेत्रातील वाढ ही गेल्या वर्षीच्या तुलनेत कमी झाली असून ती 11.7 टक्क्यांवरून 4.4 टक्के इतकी कमी झाली आहे. राज्यातील उद्योग क्षेत्राने मात्र भरारी घेतली आहे. गेल्या वर्षी उद्योग क्षेत्राची वाढ उणे 11.7 टक्के होती, ती यंदा 11.9 टक्के असल्याचे आर्थिक पाहणी अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. तर सेवा क्षेत्रही उणे 9 टक्क्यांवरून 13.5 टक्क्यांनी वाढले असल्याचे अहवालात म्हटले आहे.

महत्वाचे मुद्दे

- 2021-22 च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार महसुली खर्च 3,79,213 कोटी रुपये आहे, 2020-21 मध्ये 3,35,675 कोटी रुपयांच्या सुधारित अंदाजापेक्षा.
- 2021-22 च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार GSDP मधील वित्तीय तुटीची टक्केवारी 2.1 टक्के आणि GSDP मधील कर्जाचा साठा 19.2 टक्के आहे, असे अहवालात म्हटले आहे.
- सर्वेक्षणानुसार, राष्ट्रीय जीडीपीमध्ये राज्याचा सरासरी हिस्सा १४.२ टक्के इतका आहे. प्रगत अंदाजानुसार, 2021-22 मध्ये राज्याचे दरडोई उत्पन्न 2,25,073 रुपये अपेक्षित आहे.
- 2021-22 च्या खरीप हंगामात 155.15 लाख हेक्टर क्षेत्रात पेरणी पूर्ण झाली, असे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.
- तृणधान्ये, कडधान्ये, तेलबिया, कापूस आणि ऊस यांचे उत्पादन मागील वर्षीच्या तुलनेत अनुक्रमे 11 टक्के, 27 टक्के, 13 टक्के, 30 टक्के आणि 0.4 टक्क्यांनी घसरण्याची अपेक्षा आहे.
- 2021-22 च्या रब्बी हंगामात जानेवारीच्या अखेरीस 52.47 लाख हेक्टर जमिनीवर पेरणी पूर्ण झाली.
- कडधान्यांचे उत्पादन 14 टक्क्यांनी वाढण्याची अपेक्षा आहे, तर तृणधान्ये आणि तेलबियांचे उत्पादन मागील वर्षीच्या तुलनेत अनुक्रमे 21 टक्के आणि 7 टक्क्यांनी कमी होण्याची अपेक्षा आहे.
- अहवालानुसार, राज्यात 21.09 लाख हेक्टर क्षेत्र फळबाग लागवडीखाली असून, 291.43 लाख हेक्टर क्षेत्रावर उत्पादन अपेक्षित आहे.
- जून 2020 ते डिसेंबर 2021 या कालावधीत, राज्यात 3.34 लाख अपेक्षित रोजगारांसह 1.88 लाख कोटी रुपयांचे गुंतवणुकीचे प्रस्ताव आले आहेत, असे सर्वेक्षणातून समोर आले आहे.
- ऑक्टोबर 2021 अखेर राज्यात 10,785 स्टार्ट-अप होते, असे नमूद करण्यात आले.
- सर्वेक्षण अहवालानुसार, 15 जानेवारी 2022 पर्यंत राज्यात एकूण 71.70 लाख कोविड-19 प्रकरणे नोंदली गेली आहेत. किमान 67.60 लाख लोक संसर्गातून बरे झाले आहेत आणि पुनर्प्राप्तीचा दर 94.3 टक्के आहे.

राज्य अर्थव्यवस्था

- सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार राज्य अर्थव्यवस्थेत 12.1 टक्के वाढ तर देशाच्या अर्थव्यवस्थेत 8.9 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार दिसत असलेली वाढ ही सन 2021-22 मधील घटीच्या पार्श्वभूमीवर आहे.
- सन 2021-22 मध्ये 'कृषि व संलग्न कार्ये' क्षेत्रात 4.4 टक्के वाढ, 'उद्योग' क्षेत्रात 11.9 टक्के वाढ आणि 'सेवा' क्षेत्रात 13.5 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. पूर्वानुमानानुसार सन 2021-22 मध्ये सांकेतिक ('नॉमिनल') (चालू किंमतीनुसार) स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 31,97,772 कोटी अपेक्षित आहे आणि वास्तविक ('रिअल') (सन 2021-22 च्या स्थिर किंमतीनुसार) स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 21,18,309 कोटी अपेक्षित आहे.

राज्य उत्पन्न

- पूर्वानुमानानुसार सन 2021-22 च्या वास्तविक स्थूल राज्य उत्पन्नात सन २०२०-२१ च्या तुलनेत 12.1 टक्के वाढ अपेक्षित असून ते ₹ 21,18,309 कोटी अंदाजित आहे.
- सांकेतिक स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 31,97,782 कोटी अंदाजित आहे.
- सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार दिसत असलेली वाढ ही 2021-22 मधील घटीच्या पार्श्वभूमीवर आहे. महामारीच्या परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी संपूर्ण व अंशतः लॉकडाऊन, टप्प्याटप्प्याने खुले करण्यात आलेले आर्थिक व्यवहार आणि लसीकरण मोहीम यासारख्या विविध उपाययोजनांचा अर्थव्यवस्थेतील घडामोडींवर मोठा परिणाम होत आहे. परिणामी, हे अंदाज सुधारीत करतांना त्यात मोठ्या प्रमाणात बदल संभवतात.
- 'कृषि व संलग्न कार्ये' क्षेत्राच्या वास्तविक स्थूल राज्य उत्पन्नात 4.4 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'पीक' क्षेत्राच्या वास्तविक स्थूल राज्य मूल्यवृद्धित 3.0 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'पशुसंवर्धन', 'वने व लाकूड तोडणी' आणि 'मत्स्यव्यवसाय व मत्स्यशेती या क्षेत्रांत अनुक्रमे 6.9 टक्के, 7.2 टक्के व १.६ टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'उद्योग' क्षेत्रात 11.9 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'वस्तुनिर्माण व बांधकाम क्षेत्रांत अनुक्रमे 9.5 टक्के व 17.4 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'सेवा' क्षेत्रात 13.5 टक्के वाढ अपेक्षित आहे.

राज्यातील औद्योगिक गुंतवणूक

- उदारिकरणाचे धोरण अंगिकारल्यापासून (ऑगस्ट, १९९१) माहे नोव्हेंबर, 2021 पर्यंतच्या कालावधीत ₹ १५,०९,८११ कोटी गुंतवणुकीसह २१,२१६ औद्योगिक प्रकल्प मंजूर करण्यात आले. सन २०२१ मध्ये माहे नोव्हेंबरपर्यंत ₹ ७४,३६८ कोटी प्रस्तावित गुंतवणुकीच्या २५८ प्रकल्पांची नोंदणी झाली.
- देशातील मंजूर झालेले एकूण औद्योगिक प्रकल्प आणि त्यातील गुंतवणुकीमध्ये राज्याचा हिस्सा अनुक्रमे १८.० टक्के आणि १०.९ टक्के आहे.

कृषी

- अनियमित पाऊस, हवामानातील बदल, जमिनीची धूप व मातीचा कमी होणारा कस, निविष्टांवरील वाढता खर्च, बाजारभावातील अनिश्चितता, इत्यादी राज्यातील कृषि क्षेत्राकरिता प्रमुख आव्हाने आहेत. या आव्हानांवर मात करून शेतकऱ्यांचे राहणीमान उंचावणे, या उद्देशाने विविध योजना शासनामार्फत राबविण्यात येत आहेत.
- कृषि आणि संलग्न कार्ये क्षेत्रामध्ये पीक क्षेत्राचा सरासरी हिस्सा ६३.७ टक्के आहे. एकूण पीक उत्पादनात फलोत्पादनाचा सरासरी हिस्सा २८.४ टक्के आहे. राज्यात गेल्या काही दशकांत भरड तृणधान्यांचे उत्पादन घेण्यावरील भर कमी झाला असून कापूस, ऊस, सोयाबीन, मका, फळे, भाजीपाला आणि फुले यांसारखे अधिक मूल्य मिळवून देणारे शेतीउत्पादन घेण्याकडे कल दिसून येत आहे.

- शेतकऱ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करणे, ज्ञानाच्या कक्षा रुंदावणे व कार्यक्षमता वृद्धीगत करण्याकरीता शासन माहिती व संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर करित आहे. महाडीबीटी पोर्टलद्वारे पात्र शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात आर्थिक लाभ व अनुदान थेट जमा करण्यात येत आहे. कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये ऑनलाईन पद्धतीने कृषि उत्पादनाच्या खरेदी विक्रीची सुविधा इलेक्ट्रॉनिक राष्ट्रीय कृषि बाजार (ई-नाम) पोर्टलद्वारे शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. शेती उत्पादकता वाढविण्याकरीता शेतीविषयक सर्व आवश्यक माहिती शेतकऱ्यांना कृषिक अपव्दारे उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीच्या मूल्य निर्धारण प्रक्रियेमध्ये मानवी हस्तक्षेप व त्रुटी कमी करण्याकरीता राज्यशासनाने महा-मदत ही ई-शासन प्रणाली स्थापित केली आहे

महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23

- 11 मार्च 2022 रोजी सादर झालेला महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23 हा मुख्यत्वे पंचसूत्रीवर अवलंबून होता. विकासाची पंचसूत्री -कृषी, आरोग्य, मनुष्यबळ विकास, दळणवळण आणि उद्योग या क्षेत्रांसाठी १ लाख १५ हजार २१५ कोटी रुपयांचा नियतव्यय प्रस्तावित आहे.

प्रमुख मुद्दे

- शेतकरी कल्याणासाठी अधिक अनुदान देण्यात येणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.
- नियमितपणे कर्जाची परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांसाठी 50 हजार रुपये प्रोत्साहनपर अनुदान मिळणार आहे.
- दोन वर्षात 104 सिंचन प्रकल्प पूर्ण करणार असल्याची घोषणा अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केली. त्याशिवाय गोसीखुर्द प्रकल्पासाठीच्या कामासाठी निधीची तरतूद करण्यात आली.
- कोकण आणि परभणी कृषी विद्यापीठाला 50 कोटींचा निधी देण्याची घोषणा करण्यात आली.
- पंतप्रधान सिंचन योजनेतून 11 प्रकल्प पूर्ण करणार असल्याचे अर्थमंत्र्यांनी सांगितले.
- जलसंपदा विभागाला 13 हजार 252 कोटी रुपयांच्या निधीची तरतूद यंदाच्या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.
- भरड धान्यावर विशेष भर देण्यात येणार आहे.
- शेततळ्यासाठी अनुदानात वाढ करण्याची घोषणा अजित पवार यांनी केली आहे. आता 75 हजार रुपयांचे अनुदान मिळणार आहे.
- देशी गाई, बैलांची उत्पादकता वाढवण्यासाठी राज्यात तीन मोबाइल प्रयोगशाळा उभारणार
- प्रत्येक महसूल विभागात प्रत्येकी एक शेळी प्रकल्प

- या वर्षात 60 हजार कृषीपंपाना वीज देणार
- एक लाख हेक्टर क्षेत्रावर फळबागा उभारण्याचे लक्ष्य
- मुंबईतील पशूवैद्यकीय महाविद्यालयाला 10 कोटींचा निधी
- 11 हजार 199 कोटी रुपये आदिवासी विकास कल्याण निधी
- गडचिरोली माडिया भवन उभारणार
- 3000 कोटी सामाजीक कल्याण विभागाला
- 2400 कोटी महिला आणि बाल विकास विभागाला
- 2472 कोटी रुपये महिला व बालकल्याण विभागाला दिले जातील
- एसआरएच्या धर्तीवर मुंबईबाहेर झोपड्यांच्या दुरुस्तीसाठी 100 कोटी रुपये
- 7718 कोटी रुपये ग्रामविकास मंत्रालयाला
- ग्रामीण भागात 6550 किमीचे रस्ते बांधले जातील.
- 500 कोटी रुपये कोकण सागरी महामार्गासाठी
- समृद्धी महामार्गाचे 77 टक्के काम पूर्ण
- पुढे गडचिरोली गोंदीया पर्यंत वाढवण्यात येत आहे
- 15773 कोटी रुपये MSRDC ला रस्ते विकासासाठी देणार
- वसई, भाईंदर जलमार्गाने जोडणार 330 कोटी रुपये
- मुंबई मेट्रो 3 लाईन नेव्ही नगर पर्यंत विस्तारणार
- शिवडी नाव्हाशिवा प्रकल्पाचे 64 टक्के काम पूर्ण
- 3000 पर्यावरण पुरक बस पुरवणार
- ST महामंडळासाठी 3003 कोटी रुपये
- नगरविकास विभागाला 8 हजार कोटी

पंचसूत्री पहिले सूत्र (कृषी व संलग्न)

- नियमित कर्जफेड करणाऱ्या 20 लाख शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन म्हणून ५० हजार रुपये अनुदान १० हजार कोटी रुपयाचा खर्च अपेक्षित आहे.
- भूविकास बँकेच्या 34 हजार 788 कर्जदार शेतकऱ्यांची 964 कोटी 25 लाख रुपयांची कर्जमाफी, बँकेच्या कर्मचाऱ्यांची 2105 कोटी 40 लाख रुपये एवढी देणी अदा करणार.
- सोयाबीन व कापूस पिकांसाठी विशेष कृती योजनेसाठी 3 वर्षात 1 हजार कोटी रुपये निधी देण्यात येणार.
- मुख्यमंत्री शाश्वत कृषी सिंचन योजनेअंतर्गत शेततळ्याचा समावेश करून अनुदानाच्या रकमेत ५० टक्के वाढ करून ते 75 हजार रुपये केले.
- बाजार समित्यांनी (306) पायाभूत सुविधांसाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याजाची १००
- टक्के परतफेड करण्यासाठी सहाय्य रु. 10,000 कोटी गुंतवणूक अपेक्षित
- किमान आधारभूत किमतीनुसार शेतमाल खरेदी करिता 6 हजार 552 कोटी रुपयांची तरतूद
- कृषी निर्यात धोरण तयार करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य,

- 20 हजार 761 प्राथमिक कृषि पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे (PACS) संगणकीकरण करण्याकरिता 150 कोटी रुपयांची गुंतवणूक
- दोन वर्षात 28 सिंचन प्रकल्पात पाणीसाठा करण्यात आला असून येत्या दोन वर्षात १०४ प्रकल्प पूर्ण करण्याचे नियोजन
- गोसीखुर्द राष्ट्रीय प्रकल्पासाठी सन 2022-23 मध्ये 853 कोटी 45 लाख रुपये निधी
- मृद व जलसंधारणाची दोन वर्षात 4 हजार 885 कामे पूर्ण करण्याचे नियोजन, 4 हजार 774 कोटी रुपये खर्च प्रस्तावित
- सन 2022-23 मध्ये 60 हजार कृषिपंपांना वीज जोडणीचे उद्दीष्ट.
- रोजगार हमी योजनेअंतर्गत फळबाग लागवड योजनेमध्ये केळी, ड्रॅगन फ्रुट, एव्हॅकॅडो, द्राक्षे आदी फळ पिके तसेच अन्य महत्वाच्या मसाला पिकांचा नव्याने समावेश
- देशी गायी, म्हशींची उत्पादकता वाढवण्यासाठी विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्रासाठी प्रत्येकी एक, अशा एकूण तीन मोबाईल प्रयोगशाळा.

पंचसूत्री दुसरे सूत्र (आरोग्य)

- नांदेड, अमरावती, जालना, भंडारा, अहमदनगर आणि सातारा येथे प्रत्येकी 50 खाटांची प्रथम दर्जाची ट्रॉमा केअर युनिट उभारणार.
- 200 खाटांच्या सर्व रुग्णालयांमध्ये येत्या तीन वर्षात लिथोट्रिप्सी उपचार पद्धती सुरु करणार.
- मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेसाठी आधुनिक 'फेको' उपचार पद्धती सुरु करणार..
- 50 खाटांच्या रुग्णालयांना यांत्रिक धुलाई संयंत्रे व 30 खाटांवरील रुग्णालयांना स्वच्छता यंत्रे देणार.
- मोबाईल कर्करोग निदान वाहनांची सुविधा देणार.
- हिंगोली, यवतमाळ, बुलढाणा, सांगली, सातारा, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग, वर्धा, भंडारा, जळगाव, अहमदनगर, धुळे, सोलापूर, रत्नागिरी, औरंगाबाद आणि रायगड येथे प्रत्येकी 100 खाटांची स्त्री रुग्णालये स्थापन करणार
- जालना येथे 365 खाटांचे नवीन प्रादेशिक मनोरुग्णालय स्थापन करण्याकरिता 60 कोटी रुपये उपलब्ध करणार.
- मुंबई येथे सेंट जॉर्ज पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था, नाशिक येथील आरोग्य विज्ञान विद्यापीठात वैद्यकीय पदव्युत्तर संस्था, नागपूर येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था येथे पदव्युत्तर संस्था स्थापन करण्यात येणार.
- अन्न सुरक्षा कार्यप्रणालीचे बळकटीकरणासाठी 2 वर्षात 100 कोटी उपलब्ध करणार
- पुणे शहराजवळ अत्याधुनिक 'इंद्रायणी मेडिसीटी' उभारण्यात येणार
- रोजगारक्षम मनुष्यबळ निर्माणासाठी 500 कोटी रुपये खर्चून 'इनोव्हेशन हब' स्थापन करण्यात येणार.

पंचसूत्री तिसरे सूत्र (मनुष्यबळ विकास)

- 1 लाख 20 हजार अंगणवाडी सेविका व पर्यवेक्षिकांना ई शक्ती योजनेतून मोबाईल सेवा देणार.
- बालसंगोपनाच्या अनुदानात 1125 रुपयांवरून 2500 रुपयांपर्यंत वाढ.
- प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी अमृत महोत्सवी महिला व बाल भवन उभारणार.
- नागरी भागातील अतितीव्र कुपोषित बालकांसाठी नागरी बाल विकास केंद्रे सुरु करणार.
- शासकीय वसतिगृहातील विद्यार्थिनींसाठी मोफत सॅनिटरी नॅपकीन डिस्पेन्सींग मशिन,

पंचसूत्री चौथे सूत्र (दळणवळण)

- मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजना टप्पा-२ अंतर्गत 10,000 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याकरिता 7500 कोटी रुपये तरतुद.
- 6550 कि.मी. लांबीच्या पंतप्रधान ग्रामसडक योजना टप्पा-३ चा प्रारंभ.
- हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र समृद्धी महामार्गाचा नागपूर ते भंडारा गोंदिया, नागपूर ते गडचिरोली असा विस्तार करणार.
- 16039 कोटी रुपयांच्या नाशिक-पुणे मध्यम अतिजलद रेल्वे प्रकल्पाकरिता भूसंपादन
- सुरु.
- मुंबईतील मेट्रो मार्गिका क्रमांक 3, कुलाबा-वांद्रे-सीप्ल या मार्गिकाचा विस्तार कफ परेडपासून नेहानगरपर्यंत.
- पुण्यातील स्वारगेट ते कात्रज व पिंपरी ते निगडी, वनाझ ते चांदणी चौक, रामवाडी ते वाघोली, स्वारगेट ते हडपसर, हडपसर ते खराडी, खडकवासला ते स्वारगेट मेट्रो प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम सुरु.
- महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या 3000 नवीन बसगाड्या व 103 बसस्थानकांच्या आधुनिकीकरण यासाठी भांडवली अर्थसहाय्य.
- शिर्डी, रत्नागिरी, अमरावती व कोल्हापूर विमानतळाच्या कामांसाठी तरतुद गडचिरोलीला नवीन विमानतळ

पंचसूत्री पाचवे सूत्र (उद्योग)

- मॅट्रोपेटिक महाराष्ट्र 2.0 अंतर्गत 98 गुंतवणूक करारातून 1 लाख 89 हजार कोटी रूपये गुंतवणूक आणि रोजगाराच्या ३ लाख ३० हजार नवीन संधी.
- ई-वाहन धोरणांतर्गत सन 2025 पर्यंत वाहन नोंदणीत इलेक्ट्रीक वाहनांचा हिस्सा 10 टक्के व मोठ्या शहरांच्या सार्वजनिक वाहतुकीतील हिस्सा 25 टक्के करण्याचे उद्दिष्ट, 5000 चार्जिंग सुविधा उभारणार.
- मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमांतर्गत 30,000 हून अधिक स्वयंरोजगार प्रकल्पातून सुमारे १ लाख रोजगार संधी.
- कोविडमुळे विधवा झालेल्या महिलांना स्वयंरोजगार सुरू करण्यासाठी 100 टक्के व्याज परताव्याची पंडिता रमाबाई स्मृती शताब्दी महिला उद्योजक ही नवीन योजना.
- मौजे कौडगाव व मौजे शिंदाळा (जि. लातूर), मौजे साक्री (जि. धुळे), वाशीम, मौजे कचराळा (जि. चंद्रपूर) आणि यवतमाळ येथे एकूण 577 मेगावॅट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प, राज्यात 2500 मेगावॅट क्षमतेचे नवीन सौर ऊर्जा पार्क.
- मुंबईत पारेषण प्रणालीच्या क्षमतेत वाढ करण्यासाठी 11,530 कोटी रुपयाचे 5 प्रकल्प.
- 'भारतरत्न लता दिनानाथ मंगेशकर आंतरराष्ट्रीय संगीत महाविद्यालय व संग्रहालय' स्थापित करण्यासाठी 100 कोटी रुपये निधी राखीव.
- खराज्यरक्षक छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त वढु बुद्रुक व तुळापूर, व ता. हवेली, जि. पुणे या परिसरात स्मारकासाठी 250 कोटी रुपये निधी उपलब्ध करणार.
- छत्रपती संभाजी महाराज शौर्य पुरस्कार योजना सुरू करणार.
- स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त महापुरुषांशी संबंधित गावांतील 10 शाळांकरिता 10 कोटी रुपये निधी.
- मुंबई, पुणे व नागपूर येथे स्वातंत्र्यलढ्याशी निगडित स्थळांचा 'हेरिटेज वॉक'.
- रायगड किल्ला व परिसर विकासाकरिता 100 कोटी, राजगड, तोरणा, शिवनेरी, सुधागड, विजयदुर्ग आणि सिंधुदुर्ग या सहा किल्ल्यांसाठी 14 कोटी, मुंबईतील शिवडी व सेंट जॉर्ज किल्ल्यांच्या जतन व संवर्धन आराखड्यांसाठी 7 कोटी प्रस्तावित.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ले आणि त्यांच्या गनिमी कावा युद्ध पद्धतीला जागतिक वारसा म्हणून घोषित करण्यासाठी युनेस्कोकडे सविस्तर प्रस्ताव दाखल करणार.
- 'स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव' या उपक्रमांतर्गत 500 कोटीची तरतूद, स्वातंत्र्य सैनिकांना निवासी जागा उपलब्ध करून देण्यासाठी मासिक उत्पन्नाची 10 हजार रुपयांची मर्यादा 30 हजार रुपये..
- औरंगाबाद येथील अमृतमहोत्सवी वंदे मातरम् सभागृहांकरिता 43 कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार.
- अष्टविनायक विकास आराखड्याकरिता 50 कोटी रुपये.
- पंढरपूर देवस्थान मंदिर विकासासाठी 72 कोटी 80 लाख रुपये रकमेचा आराखडा

- मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी वर्ष कार्यक्रमासाठी 75 कोटी रुपये. स्मारक
- क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले च महात्मा ज्योतिबा फुले, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज स्मारक उभारणार, महाराणी सईबाई स्मृतीस्थान विकास आणि श्री संत जगनाडे महाराज स्मारकांसाठी निधी उपलब्ध करून देणार.
- पंतप्रधान आवास योजना ग्रामीण भागातील 5 लाख घरकुल बांधकामाकरिता 6000 कोटी रुपये उपलब्ध करून देणार.
- मुंबईबाहेरील झोपडपट्ट्यांमधील सुधारणांची मुलभूत कामे करण्यासाठी 100 कोटी रूपये उपलब्ध करून देणार.
- कोयना, जायकवाडी व गोसीखुर्द येथे जल पर्यटन प्रकल्प प्रस्तावित.
- जव्हार जि. पालघर, फर्दापूर जि. औरंगाबाद, अजिंठा, वेरूळ, महाबळेश्वर व लोणावळा येथे पर्यटन विकासाकरिता सुविधा निर्माण करण्यासाठी अनुदान.
- पुरातत्व स्मारकांच्या जतन, संवर्धन आणि दुरुस्तीसाठी जिल्हानिहाय महावारसा सोसायटीची स्थापना.
- बाळासाहेब ठाकरे गोरेवाडा आंतरराष्ट्रीय प्राणी उद्यानात आफ्रिकन सफारी करणार, सुरू
- पुणे वन विभागात बिबट्या सफारी सुरू करणार. महामंडळे
- चार्टी, सारथी, महाज्योती या संस्थाना विविध विकास योजनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रत्येकी 250 कोटी रुपये.
- स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील इतर मागासवर्गीय समाजाचे प्रतिनिधीत्व निश्चित करण्यासाठी नवीन समर्पित मागासवर्गीय आयोगाची स्थापना.
- मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळाची भागभांडवल मर्यादा 500 कोटी रुपयांवरून वाढवून 700 कोटी रुपये.

अर्थव्यवस्था बातम्या

फ्युचर जनरली इंडिया इन्शुरन्सने 'FG डॉग हेल्थ कव्हर' विमा सुरू केला आहे.

- **Future Generali India Insurance Company Limited (FGII)** ने **FG डॉग हेल्थ कव्हर**, पाळीव कुत्र्यांसाठी सर्वसमावेशक आरोग्य विमा, उद्योग-प्रथम 'इमर्जन्सी पेट माइंडिंग' कव्हरसह लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे. FGII 'ओ माय डॉग!' नावाच्या डिजिटल मोहिमेवरही लक्ष केंद्रित करते! कुत्र्यांचे आरोग्य विमा संरक्षण खरेदी करण्याबाबत जागरूकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने आणि इन्स्टाग्राम आणि ट्विटर सारख्या सोशल मीडियावर लक्ष्य देखील.

मुख्य मुद्दे:

- विमा पॉलिसी सहा महिने ते चार वर्षे वयोगटातील पाळीव कुत्र्यांसाठी महाकाय जातींसाठी आणि सात वर्षांच्या लहान, मध्यम आणि मोठ्या जातींसाठी कव्हर करते. बाहेर पडण्याचे वय लहान, मध्यम आणि मोठ्या जातींसाठी दहा वर्षे आणि राक्षस जातींसाठी सहा वर्षे आहे.
- FG डॉग हेल्थ कव्हरसह, पाळीव प्राण्यांचे पालक त्यांचे पशुवैद्य निवडू शकतील, त्यांच्या पाळीव प्राण्यांच्या काळजीसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करू शकतील आणि सुलभ दस्तऐवजांसह आपत्कालीन निधीमध्ये बुडविणे टाळू शकतील.

UPI द्वारे सार्वजनिक कर्ज गुंतवणुकीची मर्यादा SEBI ने 5 लाख रुपयांपर्यंत वाढवली आहे.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने युनिव्हर्सल पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) यंत्रणेद्वारे सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज जारी करण्यासाठी अर्ज करणाऱ्या किरकोळ गुंतवणूकदारांसाठी गुंतवणूक मर्यादा पूर्वीच्या 2 लाख रुपयांवरून 5 लाख रुपये केली आहे. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया NPCI ने अवरोधित रक्कम ASBA प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरद्वारे समर्थित UPI-आधारित अनुप्रयोगांसाठी प्रति व्यवहार मर्यादा वाढवण्याचा निर्णय घेतल्यानंतर हे पाऊल पुढे आले आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- गरजांमध्ये एकसमानता आणण्यासाठी आणि गुंतवणूकदारांना गुंतवणुकीत सुलभता आणण्यासाठी बाजारातील सहभागींशी सल्लामसलत करून UPI यंत्रणेद्वारे गुंतवणुकीची कमाल मर्यादा 5 लाखांपर्यंत वाढवण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.
- 1 मे 2022 पासून, नवीन गुंतवणुकीची मर्यादा सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज ऑफरवर लागू होईल.
- सध्याच्या सेबीच्या नियमांनुसार, गुंतवणूकदार UPI (युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस) मेकॅनिझमद्वारे 2 लाख रुपयांपर्यंतच्या अर्ज मूल्यासाठी पैसे ब्लॉक करण्याच्या पर्यायासह सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज समस्यांमध्ये अर्ज करू शकतात.
- सेबीने बाजारातील सहभागींशी सल्लामसलत करून आणि गरजांमध्ये एकसमानता आणण्यासाठी तसेच गुंतवणूकदारांसाठी गुंतवणूक सुलभ करण्यासाठी UPI यंत्रणा वापरून गुंतवणुकीची मर्यादा 5 लाख रुपयांपर्यंत वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

आरबीआयने आर्थिक फसवणुकीच्या मोडस ऑपरेंडीवर पुस्तिका जारी केले.

- झर्च बँक ऑफ इंडियाने "BE(A)WARE" नावाची एक पुस्तिका लॉन्च केली आहे ज्यात फसवणूक करणाऱ्यांद्वारे वापरलेली सामान्य कार्यपद्धती आणि विविध आर्थिक व्यवहार करताना घ्यावयाची खबरदारी यांचा समावेश आहे. डिजिटल पेमेंट आणि इतर आर्थिक व्यवहार करताना भोळसट ग्राहकांकडून होणाऱ्या विविध प्रकारच्या आर्थिक फसवणुकीबद्दल लोकांमध्ये जागरूकता वाढवणे हे या पुस्तिकेचे उद्दिष्ट आहे.

- पुस्तिका:** सिम स्वॅप, विशिंग/फिशिंग लिंक्स, लॉटरी, बनावट कर्ज वेबसाइट्स आणि डिजिटल अँप्स इत्यादीसारख्या सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या फसव्या तंत्रांपासून संरक्षण प्रदान करते.
- पुस्तिकेत व्यक्तीची वैयक्तिक माहिती नेहमी गोपनीय ठेवण्याची, अनोळखी कॉल/ईमेल/मेसेजेस इत्यादींबाबत लक्ष ठेवण्याच्या गरजेवर भर देण्यात आला आहे आणि आर्थिक व्यवहार करताना पाळल्या जाणाऱ्या योग्य उपाययोजनांची रूपरेखा देखील दिली आहे.

कॉमन मोडस ऑपरेंडी म्हणजे काय?

- "मोडस ऑपरेंडी" हा एक लॅटिन शब्द आहे जो एखाद्या व्यक्तीच्या किंवा गटाच्या कार्यपद्धतीचे वर्णन करतो, जो एक स्पष्ट नमुना दर्शवतो. एक मोडस ऑपरेंडी (सामान्यतः "MO" म्हणून संक्षिप्त केली जाते) मुख्यतः गुन्हेगारी वर्तनावर चर्चा करण्यासाठी वापरली जाते आणि भविष्यातील गुन्हे रोखण्यासाठी व्यावसायिकांद्वारे वापरली जाते.

HDFC म्युच्युअल फंडाने #LaxmiForLaxmi लॉंच केले.

- HDFC म्युच्युअल फंडाने महिलांच्या नेतृत्वाखालील आर्थिक सक्षमीकरण उपक्रम 'लक्ष्मी फॉर लक्ष्मी' सुरू केला आहे जो महिला गुंतवणूकदारांना त्यांच्या जवळच्या महिला आर्थिक तज्ञांशी अनोख्या मिस्ट कॉल सेवेद्वारे जोडेल. महिला आर्थिक तज्ञ महिला गुंतवणूकदारांच्या प्रश्नांना मार्गदर्शन करतील आणि त्यांचे निराकरण करतील. या उपक्रमाद्वारे, HDFC म्युच्युअल फंडाचे उद्दिष्ट महिला गुंतवणूकदारांना त्यांच्या आर्थिकदृष्ट्या स्वतंत्र होण्याच्या प्रवासात मदत करणे आणि त्यांच्यासाठी म्युच्युअल फंड गुंतवणूक सुलभ करणे हे आहे.

Axis Bank ने 'HouseWorksWork' प्रकल्प लॉंच केला आहे.

- शहरी सुशिक्षित महिलांच्या कर्मचाऱ्यांच्या कमी सहभागामुळे, Axis Bank ने 'HouseWorksWork' प्रकल्प सुरू केला आहे, जो कामावर परत येऊ इच्छिणाऱ्यांसाठी शक्यता प्रदान करतो. बँकेच्या नुकत्याच घेतलेल्या हाऊसवर्क इजवर्क या उपक्रमाविषयी एका मुलाखतीत Axis Bank चे अध्यक्ष आणि प्रमुख (एचआर) राजकमल वेमपती म्हणाले, "या उपक्रमामागील हेतू या महिलांना आत्मविश्वास देणे हा आहे की त्या रोजगारक्षम आहेत, त्यांच्याकडे कौशल्ये आहेत. ते बँकेत विविध नोकरीच्या भूमिकेत बसू शकतात आणि ते या महिलांना कामावर परत आणण्याबद्दल आहे."

महत्वाचे मुद्दे:

- राजकमल वेमपती यांनी स्पष्ट केले की Axis Bank सारख्या मोठ्या संस्थेसाठी योग्य आणि कुशल कर्मचारी नियुक्त करणे कठीण आहे आणि 'हाऊसवर्कइजवर्क' ही बँकेची प्रयत्नशील आणि खऱ्या मॉडेलच्या पलीकडे शाखा करण्याची पद्धत आहे.
- "आम्ही टेम्प्लेटच्या पलीकडे जावे आणि आपल्यासारखे नसलेल्या लोकांना कामावर घेण्यास तयार असले पाहिजे असे सांगण्याचा हा एक मार्ग आहे." हे अशा स्त्रियांबद्दल देखील आहे ज्यांनी बर्बाद काळापासून काम केले नाही.

RBI ने निर्यातदारांसाठी व्याज अनुदान योजना वाढवली.

- निर्यात शिपमेंटचा विस्तार करण्याच्या उद्देशाने, भारतीय रिझर्व्ह बँकेने MSME निर्यातदारांसाठी शिपमेंटपूर्व आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपयाच्या कर्जासाठी व्याज समानीकरण योजना मार्च 2024 पर्यंत वाढवली. 'व्याज समीकरण योजना फॉर शिपमेंटपूर्व आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपया एक्सपोर्ट क्रेडिट' प्रदान करते. निर्यातदारांना सबसिडी. ही योजना आधी गेल्या वर्षी जून अखेरपर्यंत आणि नंतर पुन्हा सप्टेंबर 2021 पर्यंत वाढवण्यात आली.

महत्वाचे मुद्दे:

- RBI च्या म्हणण्यानुसार MSME उत्पादक निर्यातदारांच्या काही श्रेणींसाठी योजनेअंतर्गत व्याज समानीकरण दर 2% आणि 3% पर्यंत सुधारित केले आहेत.
- व्याजदर समान करण्यासाठी योजना "सरकारने 31 मार्च 2024 पर्यंत किंवा पुढील पुनरावलोकन होईपर्यंत, यापैकी जे आधी येईल ते पर्यंत प्री- आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपया एक्सपोर्ट क्रेडिटसाठी व्याज समानीकरण योजनेचा विस्तार करण्यास अधिकृत केले आहे," निवेदनात म्हटले आहे.
- RBI च्या अधिसूचनेनुसार, विस्तार 1 ऑक्टोबर 2021 रोजी लागू होईल आणि 31 मार्च 2024 रोजी संपेल. सरकारच्या प्रोडक्शन लिंकड इन्सेटिव्ह (PLI) कार्यक्रमांतर्गत लाभ मिळवणाऱ्या दूरसंचार साधनांना किंवा व्यवसायांना ही योजना लागू होणार नाही.
- त्यात पुढे म्हटले आहे की 1 एप्रिल 2022 पासून, बँका पात्र निर्यातदारांना आकारण्यात येणारे व्याजदर मानकांनुसार आधीच कमी करतील आणि ते दावे आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर 15 दिवसांच्या आत लिखित स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे.

ToneTag ने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी VoiceSe UPI डिजिटल पेमेंट लॉंच केले आहे.

- ToneTag ने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी "VoiceSe UPI पेमेंट सेवा" लॉंच करण्यासाठी NSDL पेमेंट्स बँक आणि NPCI सोबत भागीदारी केली आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँकेने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी UPI पेमेंट सक्षम करणारी UPI 123Pay सुविधा सुरू केल्यानंतर हे आले आहे. ToneTag एक ध्वनी-आधारित प्रॉक्सिमिटी कम्युनिकेशन आणि पेमेंट सेवा प्रदाता बॅंगलुरु, कर्नाटक येथे आहे.

CRISIL ने 2022-23 साठी 7.8% GDP वाढीचा अंदाज वर्तवला आहे.

- देशांतर्गत रेटिंग एजन्सी CRISIL ने आर्थिक सर्वेक्षणात अंदाजित 8.5% च्या तुलनेत आर्थिक वर्ष 2023 साठी आपला वास्तविक GDP वाढीचा अंदाज 7.8% राखून ठेवला आहे. FM निर्मला सीतारामन यांच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावांमध्ये भांडवली खर्चाला चालना देऊन पर्स स्ट्रिंग सैल करण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे आणि वित्तीय एकत्रीकरणाची गती मंद आहे. एजन्सीची अपेक्षा आहे की नाममात्र वाढ 12-13%, 11.1% बजेट अंदाजापेक्षा जास्त आणि हेडलाइन चलनवाढ सरासरी 5.2% असेल.

स्टार हेल्थ अँड अलाईड इन्शुरन्सने 'स्टार वुमन केअर इन्शुरन्स पॉलिसी' लॉंच केली आहे.

- स्टार हेल्थ अँड अलाईड इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड या आरोग्य विमा कंपनीने "स्टार वुमन केअर इन्शुरन्स पॉलिसी" लॉंच केली. हे एक महिला-केंद्रित सर्वसमावेशक आरोग्य कवच आहे जे विशेषतः स्त्रियांच्या जीवनाच्या प्रत्येक टप्प्यावर त्यांच्या आरोग्यसेवा गरजांचे संरक्षण करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. पॉलिसी प्रीमियमद्वारे खरेदी केली जाऊ शकते जी त्रैमासिक किंवा सहामाही हप्त्यांमध्ये भरली जाऊ शकते आणि ही पॉलिसी 1 वर्ष, 2 वर्ष किंवा 3-वर्षांसाठी देखील घेतली जाऊ शकते.

NaBFID चे RBI कायद्यांतर्गत AIFI म्हणून नियमन केले जाईल.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने जाहीर केले आहे की एन एशनल बँक फॉर फायनान्सिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर अँड डेव्हलपमेंट (NaBFID) चे RBI कायदा, 1934 अंतर्गत अखिल भारतीय वित्तीय संस्था (AIFI) म्हणून त्याचे नियमन आणि पर्यवेक्षण केले जाईल.

RBI ने Paytm Payments Bank Ltd ला नवीन ग्राहकांचे ऑनबोर्डिंग थांबवण्याचे निर्देश दिले आहेत.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने Paytm Payments Bank Ltd ला तात्काळ प्रभावाने नवीन ग्राहकांचे ऑनबोर्डिंग थांबवण्याचे निर्देश दिले आहेत. बँकेला तिच्या IT प्रणालीचे सर्वसमावेशक सिस्टम ऑडिट करण्यासाठी आयटी ऑडिट फर्म नियुक्त करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. RBI ने बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, 1949 च्या कलम 35A अंतर्गत आपल्या अधिकारांचा वापर करून हा निर्णय घेतला.
- आरबीआयने पेटीएम पेमेंट्स बँकेला आयटी ऑडिट फर्मची नियुक्ती करण्याचा सल्ला दिला आहे ज्यामुळे त्यांच्या IT प्रणालीचे सर्वसमावेशक सिस्टम ऑडिट केले जाईल. एकदा ऑडिट संपल्यानंतर, RBI आयटी ऑडिटर्सच्या अहवालांचे पुनरावलोकन करेल आणि अहवालांच्या आधारे नवीन ग्राहकांच्या ऑनबोर्डिंगसाठी परवानगी मंजूर करेल किंवा त्याचे पुनरावलोकन करेल.

समित अँड कॉन्फरेन्स बातम्या

इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी मंत्री यांनी टेक कॉन्क्लेव्ह 2022 चे उद्घाटन केले.

- नॅशनल इन्फॉर्मेटिक्स सेंटर (NIC) ने डिजिटल उपक्रमांवर सरकारसोबत भागीदारी केली आहे. आम्ही **अत्याधुनिक पॅन-इंडिया ICT इन्फ्रास्ट्रक्चर**, डिजिटल प्लॅटफॉर्म आणि सरकारच्या खास वापरासाठी उपाय तयार केले आहेत. आम्ही फेडरल आणि राज्य सरकारांना त्यांच्या कार्यपद्धती स्वयंचलित करण्यात आणि सार्वजनिक सेवा इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने वितरित करण्यात मदत केली आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- नवीनतम तंत्रज्ञानासह अद्ययावत राहणे महत्वाचे आहे कारण आयटी उद्योग नेहमीच अपग्रेड आणि सुधारत असतो. सरकारी कर्मचाऱ्यांना नवीन आणि विकसित होत असलेल्या तंत्रज्ञानाची जाणीव होणे आणि त्यांच्याशी जुळवून घेणे देखील महत्वाचे आहे.
- एनआयसी इमर्जिंग टेक्नॉलॉजीजवर टेक कॉन्क्लेव्ह आयोजित करत आहे, जे विशेषतः ई-गव्हर्नमेंटमध्ये उपयुक्त आहेत. "नेक्स्ट जेन टेक्नॉलॉजीज फॉर डिजिटल गव्हर्नमेंट" ही यावर्षीच्या टेक कॉन्क्लेव्हची थीम आहे.

बँक्स बोर्ड ब्युरो PSB च्या व्यवस्थापनासाठी विकास कार्यक्रम सादर करतो.

- बँक बोर्ड ब्युरो (BBB) ने बँक बोर्डांच्या गुणवत्तेला चालना देण्याच्या उद्देशाने सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक व्यवस्थापनासाठी विकास कार्यक्रम सुरू केला आहे. बँक बोर्ड ब्युरोनुसार संचालकांची प्रभावीता सुधारणे आणि त्यांचा बोर्डावर प्रभाव वाढवणे या मुख्य उद्देशाने **सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका आणि वित्तीय संस्थांच्या संचालकांसाठी नऊ महिन्यांचा संचालक विकास कार्यक्रम (DDP)** तयार करण्यात आला आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट संचालकांना व्यवसायाच्या भविष्याबद्दल विचार करण्यास मदत करणे आणि जागतिक परिस्थितीमध्ये PSB च्या कामगिरीचे स्तर सुधारण्यासाठी व्यवस्थापन आणि भागधारकांसाठी शहाणपण आणि सल्लागार बनण्यासाठी स्वतःला अपग्रेड करणे हा आहे.
- IBA आणि इतरांच्या भागीदारीत विकसित केलेला अभ्यासक्रम, संचालक मंडळाला सशक्त आणि समृद्ध करण्यात मदत करेल, जे निर्णय घेण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण आहे.
- वित्तीय सेवा सचिव संजय मल्होत्रा, जे बीबीबीचे सदस्य देखील आहेत, यांनी टिप्पणी केली की या अभ्यासक्रमादरम्यान काय शिकता येईल याचा अंत नाही.

- हे जोडले आहे की कार्यक्रमात सेमिनार, समोरासमोर परस्पर संवाद सत्रे आणि स्वयं-वेगवान ऑनलाइन मॉड्यूल समाविष्ट आहेत आणि कार्यपद्धती प्रॅक्टीशनर्सच्या दृष्टिकोनावर आधारित आहे, अनुक्रमे नवीन आणि अनुभवी संचालकांसाठी परिचय आणि रीफ्रेशर भागांसह.
- घोषणेनुसार, सहभागी त्यांचे नवीन ज्ञान सुलभ केस स्टडीज, सिम्युलेशन आणि रोल प्लेद्वारे व्यवहारात आणण्यास सक्षम असतील.
- अहवालानुसार, कॉर्पोरेट नेते आणि उद्योग तज्ञांशी संवाद साधल्याने प्रमुख समस्यांबद्दल जागरूकता वाढेल.

इंडिया ग्लोबल फोरमची वार्षिक परिषद बंगळूरु येथे आयोजित करण्यात आली आहे.

- इंडिया ग्लोबल फोरमची (IGF) वार्षिक शिखर परिषद बंगळूरु, कर्नाटक येथे आयोजित केली जात आहे. या शिखर परिषदेत टेक-चालित व्यत्ययाचे प्रख्यात चेहरे आणि केंद्रीय मंत्री, धोरणकर्ते आणि जागतिक व्यावसायिक नेत्यांसह युनिकॉर्न क्लबमध्ये सामील झालेल्यांना एकत्र आणले जाईल. मागील आवृत्त्या दुबई आणि यूकेमध्ये आयोजित केल्या गेल्या होत्या आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, यूकेचे पंतप्रधान बोरिस जॉन्सन आणि जगभरातील सरकार आणि उद्योगातील इतर नेत्यांसह आदरणीय वक्त्यांनी संबोधित केले होते.
- बंगळूरु येथे IGF ची ही पहिलीच आवृत्ती आहे. आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय आणि जागतिक नेत्यांसाठी अजेंडा-सेटिंग फोरम, IGF, प्लॅटफॉर्मची निवड ऑफर करते ज्याचा फायदा कॉर्पोरेट आणि धोरणकर्ते त्यांच्या क्षेत्रांमध्ये आणि धोरणात्मक महत्वाच्या भौगोलिक क्षेत्रांमधील भागधारकांशी संवाद साधण्यासाठी करू शकतात.

तिसरा राष्ट्रीय युवा संसद महोत्सव (NYPF) नवी दिल्लीत सुरू होत आहे.

- राष्ट्रीय युवा संसद महोत्सव (NYPF) ची तिसरी आवृत्ती लोकसभा सचिवालय आणि युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्रालयाने 10 आणि 11 मार्च 2022 रोजी संसदेच्या सेंट्रल हॉल, नवी दिल्ली येथे आयोजित केली आहे. केंद्रीय क्रीडा मंत्री अनुराग ठाकूर 10 मार्च रोजी NYPF च्या उद्घाटन सत्राला संबोधित करतील, तर लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला 11 मार्च रोजी समाप्ती कार्यक्रमाला संबोधित करतील.

NYPF चे उद्दिष्ट

- NYPF चे उद्दिष्ट 18 ते 25 वर्षांपेक्षा कमी वयोगटातील तरुणांचा आवाज ऐकणे हा आहे, जे सार्वजनिक सेवांसह आगामी वर्षांमध्ये विविध करिअरमध्ये सामील होतील. शीर्ष तीन राष्ट्रीय स्तरावरील युवा विजेत्यांना समारंभाच्या वेळी लोकसभा अध्यक्षसमोर बोलण्याची संधी मिळेल.

तरुणांमधील AR कौशल्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी अटल इनोव्हेशन मिशनचा विस्तार करण्यात आला.

- NITI आयोगाच्या अटल इनोव्हेशन मिशनने भारतीय तरुणांमध्ये ऑगमेंटेड रिलॅलिटी (AR) कौशल्य विकासासाठी चालना देण्यासाठी Snap Inc. सोबत भागीदारीची घोषणा केली. Snap Inc. ही एक जागतिक कॅमेरा फर्म आहे ज्याचा कॅमेरा डिजिटल जगामध्ये उपलब्ध असलेल्या सर्व गोष्टींमध्ये विलीन करून त्यांच्या सभोवतालचे जग कसे पाहतात यात परिवर्तनीय भूमिका बजावतो.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- स्नॅप इंक दोन वर्षांच्या कालावधीत अटल टिकरिंग लॅबशी जोडलेल्या सुमारे 12,000 प्रशिक्षकांना ऑगमेंटेड रिलॅलिटीवर प्रशिक्षित करेल, ज्यामुळे कार्यक्रम लाखो मुलांपर्यंत पोहोचू शकेल.
- Snap Inc. ने AR जाहिरात बूटकॅम्प, जाहिरात क्रेडिट्स आणि इतर संधींसह भारतीय स्टार्ट-अप इकोसिस्टमला समर्थन देण्यासाठी अटल इनक्युबेशन सेंटर्स (AICs) सह सहकार्याची घोषणा केली.
- AIM मध्ये, आम्ही आमच्या अत्याधुनिक अटल टिकरिंग लॅबचे नेटवर्क वापरून नाविन्यपूर्ण आणि उद्योजकतेच्या संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी वचनबद्ध आहोत, असे मिशनचे संचालक अटल इनोव्हेशन मिशन डॉ. चिंतन वैष्णव यांनी सांगितले.

MSME आयडिया हॅकॅथॉन 2022

- केंद्रीय एमएसएमई मंत्री, नारायण राणे यांनी एमएसएमई इनोव्हेटिव्ह स्कीम (इन्क्युबेशन, डिझाइन आणि आयपीआर) तसेच एमएसएमई आयडिया हॅकॅथॉन 2022 ची घोषणा केली आहे. यावेळी बोलताना श्री राणे म्हणाले की, आत्मनिर्भर भारतामध्ये एमएसएमईची महत्त्वाची भूमिका आहे. या कार्यक्रमांमुळे उद्योजकांना नवीन व्यवसाय सुरू करण्यात मदत होईल, असा त्यांचा दावा आहे.
- एमएसएमई इनोव्हेशन योजना, एमएसएमई राज्यमंत्री श्री भानु प्रताप वर्मा यांच्या मते, एमएसएमई क्षेत्रात सुप्त नवकल्पना विकसित आणि प्रोत्साहन देईल.

कराराच्या बातम्या

भारताच्या डिजिटल इकोसिस्टमला चालना देण्यासाठी अॅक्सिस बँक आणि एअरटेलने करार केला आहे.

- Axis Bank आणि Bharti Airtel ने भारतातील डिजिटल इकोसिस्टमच्या वाढीला बळकट करण्यासाठी, अनेक आर्थिक उपायांद्वारे धोरणात्मक भागीदारी केली आहे. भागीदारीमुळे अॅक्सिस बँकेकडून एअरटेलच्या 340 दशलक्ष अधिक ग्राहकांना क्रेडिट आणि विविध डिजिटल आर्थिक ऑफरमध्ये प्रवेश करणे शक्य होईल. यामध्ये उद्योगातील आघाडीच्या फायद्यांसह 'Airtel Axis Bank Credit Card' या प्रकारचे पहिले को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड, पूर्व-मंजूर झटपट कर्जे, आता खरेदी करा नंतर पे ऑफरिंग आणि बरेच काही समाविष्ट असेल.

Zeta ने पॉवर बँकेच्या क्रेडिट प्रक्रियेसाठी मास्टरकार्डसोबत भागीदारी केली.

- Mastercard आणि Zeta, बँका आणि fintechs यांना पुढील पिढीचे क्रेडिट कार्ड प्रक्रिया पुरवणारे वित्तीय तंत्रज्ञान स्टार्टअप यांनी आज 5 वर्षांचा जागतिक करार केला आहे. कराराचा एक भाग म्हणून, कंपनी Zeta चे आधुनिक, क्लाउड-नेटिव्ह आणि API-रेडी क्रेडिट प्रोसेसिंग स्टॅक वापरून जगभरातील जारीकर्त्यांसोबत क्रेडिट कार्ड तयार करण्यासाठी एकत्र काम करतील.

ऑस्ट्रेलियाच्या AARC ने भारताच्या CLAWS बरोबर करार केला.

- 8 मार्च ते 10 मार्च 2022 पर्यंत ऑस्ट्रेलियन लष्कराचे प्रमुख लेफ्टनंट जनरल रिचर्ड बुर हे तीन दिवस भारतात होते. ऑस्ट्रेलियन लष्करप्रमुखांनी नवी दिल्ली येथील भारतीय लष्कराच्या थिंक टँक सेंटर फॉर लँड वॉरफेअर स्टडीज (CLAWS) ला भेट दिली.
- लेफ्टनंट जनरल रिचर्ड बुर यांनी लष्कराचे उपप्रमुख लेफ्टनंट जनरल मनोज पांडे, अध्यक्ष, बोर्ड ऑफ गव्हर्नर्स, CLAWS आणि CLAWS संचालक, लेफ्टनंट जनरल डॉ. रणबीर सिंग (निवृत्त) यांची भेट घेतली. CLAWS संशोधन प्रयत्न आणि आउटरीच रणनीतींची माहिती भेट देणाऱ्या जनरलला देण्यात आली.

मानकीकरणावरील क्रियाकलापांसाठी IAT रुक्मीशी BIS करार

- भारतीय मानक ब्युरो (BIS) आणि IAT रुक्मी यांनी IAT रुक्मी येथे 'BIS मानकीकरण चेअर प्रोफेसर' स्थापन करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. मानकीकरण आणि अनुरूपता मूल्यांकनाशी संबंधित क्रियाकलापांसाठी BIS ने संस्थेमध्ये मानकीकरण चेअर तयार करण्याची ही पहिलीच वेळ असेल. ई-गव्हर्नन्ससाठी आयआयटीच्या ब्लॉकचेन ऍप्लिकेशन्ससारख्या महत्त्वाच्या क्षेत्रांवर मानकांच्या स्थापनेत ते मदत करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- ब्युरो ऑफ इंडियन स्टॅण्डर्ड्स (BIS) ला मानकांच्या विकासासाठी प्रसिद्ध IIT कानपूरसोबतचे सहकार्य जाहीर करताना अभिमान वाटतो.
- ई-गव्हर्नन्ससाठी आयआयटीच्या ब्लॉकचेन ऍप्लिकेशन्ससारख्या महत्वाच्या क्षेत्रांवर मानकांच्या स्थापनेत ते मदत करेल.

पुरस्कार बातम्या
NMDC ला 2018-19 आणि 2020-21 साठी इस्पात राजभाषा पुरस्कारात पहिले पारितोषिक मिळाले.

- नॅशनल मिनरल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेड देशातील सर्वात मोठी लोहखनिज उत्पादक, पोलाद मंत्रालयाच्या अंतर्गत असलेल्या CPSE ला 2018-19 आणि 2020-21 साठी इस्पात राजभाषा पुरस्कारामध्ये प्रथम पारितोषिक मिळाले आणि कंपनीला 2019-20 साठी इस्पात राजभाषा प्रेरणा पुरस्कार देखील मिळाला. 3 मार्च 2022 रोजी मदुराई येथे झालेल्या पोलाद मंत्रालयाच्या हिंदी सलाहकार समितीच्या बैठकीत हा पुरस्कार सोहळा पार पडला. केंद्रीय पोलाद मंत्री श्री रामचंद्र प्रसाद सिंह यांनी अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक सुमित देब यांना हा पुरस्कार प्रदान केला.

राष्ट्रपती कोविंद यांच्या हस्ते 2020 आणि 2021 साठी 'नारी शक्ती पुरस्कार' प्रदान करण्यात आले.

- भारताचे राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी 08 मार्च 2022 रोजी राष्ट्रपती भवन, नवी दिल्ली येथे आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त 2020 आणि 2021 या वर्षासाठी 'नारी शक्ती पुरस्कार' प्रदान केला आहे. एकूण 29 महिलांना 2020 आणि 2021 या वर्षासाठी विशेषतः असुरक्षित आणि उपेक्षित महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी त्यांच्या उत्कृष्ट आणि अपवादात्मक कार्याची दखल घेऊन हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला आहे. 2020 आणि 2021 या वर्षासाठी प्रत्येकी 14 पुरस्कारांचा समावेश असलेले एकूण 28 पुरस्कार होते. कोविड-19 महामारीमुळे 2021 मध्ये 2020 चा पुरस्कार सोहळा होऊ शकला नाही.

अ. क्र.	नाव आणि ठिकाण	वर्णन
1.	अनिता गुप्ता (भोजपूर, बिहार)	ग्रामीण आणि वंचित महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी उत्कृष्ट योगदानासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान केला जातो.
2.	आरती राणा (खेरी, उत्तर प्रदेश)	वंचित आणि आदिवासी महिलांसाठी त्यांनी केलेल्या असामान्य कार्याची दखल घेऊन नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
3.	डॉ. इला लोध (पश्चिम त्रिपुरा, त्रिपुरा)	महिलांच्या आरोग्यासाठी विशेषतः उपेक्षित आणि वंचितांसाठी केलेल्या अतुलनीय योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्कार मरणोत्तर दिला जातो.
4.	जया मुथु आणि तेजम्मा (निलगिरी, तामिळनाडू)	निलगिरीच्या जुन्या गुंतागुंतीच्या तोडा एम्ब्रॉयडरीचे जतन आणि संवर्धन करण्यासाठी त्यांच्या असामान्य योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
5.	जोधैया बाई बेगा (उमरिया, मध्य प्रदेश)	आदिवासी बैगा कलेचा जागतिक स्तरावर प्रचार करण्यासाठी लवचिकता आणि तेज यासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो. असे करून ती कला लुप्त होण्यापासून मदत करत आहे.
6.	मीरा ठाकूर (एसएस नगर, पंजाब)	अनोख्या सिक्की ग्रास कलेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि पंजाबमधील वंचित महिलांना सक्षम करण्यासाठी नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येत आहे.
7.	नसिरा अख्तर (कुलगाम, जम्मू-काश्मीर)	पर्यावरण संवर्धनासाठी तळागाळातील अनुकरणीय शोधासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान करण्यात येत आहे.
8.	निवृत्ती राय (बेंगळुरू अर्बन, कर्नाटक)	21 व्या शतकातील महिलांचे खऱ्या अर्थाने प्रतिनिधित्व करणाऱ्या आणि भारतासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता सक्षम हाय-टेक भविष्य निर्माण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना सक्षम करणाऱ्या तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रातील उत्कृष्टतेसाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार देण्यात आला आहे.

9.	पद्मा यांगचन (लेह, लडाख)	लडाखमधील हरवलेल्या पाककृती आणि हाताने विणण्याचे तंत्र जतन आणि पुनरुज्जीवित करण्यासाठी आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर त्याचा प्रचार करण्यासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
10.	संध्या धर (जम्मू, जम्मू आणि काश्मीर)	दिव्यांगजनांच्या हक्कांप्रती तिचे अपवादात्मक योगदान आणि अदम्य भावना आणि समर्पणाची दखल घेऊन नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
11.	Saylee Nandkishor Agavane (Pune, Maharashtra)	कठीण परिस्थितीचा सामना करूनही भारतीय शास्त्रीय नृत्याला आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रोत्साहन देण्यासाठी तिच्या उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
12.	टिफनी ब्रार (तिरुवनंतपुरम, केरळ)	दृष्टिहीन ग्रामीण महिलांसाठी केलेल्या अनुकरणीय कार्यासाठी आणि दृष्टिहीन असूनही जनसामान्यांना प्रेरित करण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येत आहे.
13.	उषाबेन दिनेशभाई वसावा (नर्मदा, गुजरात)	संद्रिय शेतीत अतुलनीय योगदान दिल्याबद्दल आणि महिला शेतकऱ्यांना जमिनीच्या पातळीवर मदत आणि शिक्षण दिल्याबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
14.	वनिता जगदेव बोराडे (बुलढाणा, महाराष्ट्र)	नारी शक्ती पुरस्कार हा वन्यजीव संवर्धनासाठी विशेषतः सापांची सुटका करून आणि या विषयावर जनजागृती करून केलेल्या अनुकरणीय प्रयत्नांची दखल घेऊन दिला जातो.

नारी शक्ती पुरस्कार 2021

क्र. नाही	नाव आणि ठिकाण	वर्णन
1.	अंशुल मल्होत्रा (मंडी, हिमाचल प्रदेश)	वंचित ग्रामीण महिलांना हातमाग विणकाम शिकण्यात आणि हिमाचल हातमागाचे जतन आणि प्रचार करण्यासाठी त्यांच्या उत्कृष्ट योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
2.	बतूल बेगम (जयपूर, राजस्थान)	भारतीय लोकसंगीताचा आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रचार करण्यासाठी आणि इतरांसाठी प्रेरणास्रोत असल्याबद्दल तिच्या उत्कृष्ट योगदानाबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
3.	कमल कुंभार (उस्मानाबाद, महाराष्ट्र)	पशुसंवर्धन क्षेत्रात महिलांच्या उद्योजकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
4.	मधुलिका रामटेके (राजनांदगाव, छत्तीसगड)	महिलांच्या उत्थानासाठी आणि त्यांच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी केलेल्या उल्लेखनीय प्रयत्नांसाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
5.	नीना गुप्ता (कोलकाता, पश्चिम बंगाल)	गणिताच्या क्षेत्रातील उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो
6.	नीरजा माधव (उत्तर प्रदेश)	हिंदी साहित्याच्या माध्यमातून उपेक्षित लोकांसाठी केलेल्या कामाची दखल घेऊन त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
7.	Niranjanaben Mukulbhai, (Kalarthi, Surat, Gujarat)	गुजराती भाषेचा प्रचार आणि वंचित आदिवासी मुलींच्या शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
8.	पूजा शर्मा (गुरुग्राम, हरियाणा)	कौशल्य विकास आणि महिलांचे सक्षमीकरण आणि उद्योजकता या क्षेत्रातील त्यांच्या अतुलनीय योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.

TEST SERIES

English & Marathi

ESIC MTS

भरती 2022

MTS पूर्व परीक्षेसाठी

22 TOTAL TESTS

9.	राधिका मेनन (धारवाड, कर्नाटक)	भारतीय मर्चेंट नेव्ही आणि अनुकरणीय साहसासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
10.	Sathupati Prasanna Sree (Visakhapatnam, Andhra Pradesh)	अल्पसंख्याक आदिवासी भाषा जतन केल्याबद्दल त्यांच्या असामान्य योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान केला जातो.
11.	शोभा गस्ती (बेळगावी, कर्नाटक)	महिला आणि मुलींच्या सक्षमीकरणासाठी उल्लेखनीय प्रयत्न आणि अनुकरणीय योगदानासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
12.	श्रुती महापात्रा (भुवनेश्वर, ओडिशा)	त्यांच्या अदम्य भावनेसाठी आणि दिव्यांगजनांच्या उत्थान आणि सक्षमीकरणासाठी केलेल्या अतुलनीय योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
13.	टगे रीता ताखे (सुबनसिरी, अरुणाचल प्रदेश)	महिला उद्योजकता आणि स्थानिक उत्पादनांना आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
14.	थारा रंगास्वामी (चेन्नई, तामिळनाडू)	मानसिक विकारांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि त्यावर उपचार करण्यासाठी तिच्या नाविन्यपूर्ण आणि अथक प्रयत्नांसाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.

बांगलादेशी रिझवाना हसनला यूएस इंटरनॅशनल वुमन ऑफ करेज पुरस्कार 2022

- बांगलादेशी पर्यावरण वकील, रिजवाना हसन यांची 2022 च्या इंटरनॅशनल वुमन ऑफ करेज (IWOC) पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे. ती जगभरातील 12 महिलांपैकी एक आहे ज्यांना अपवादात्मक धाडस दाखविल्याबद्दल आणि अमेरिकेच्या परराष्ट्र विभागाकडून या पुरस्काराने सन्मानित केले जाईल. त्यांच्या समुदायांमध्ये फरक करण्यासाठी नेतृत्व. पुरस्कारासाठी निवडलेल्या 12 महिलांचा सन्मान करण्यासाठी 14 मार्च रोजी एका आभासी समारंभात पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

रिजवाना हसनची कारकीर्द:

- रिझवाना हसन ही एक वकील आहे जिने पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी आणि उपेक्षित बांगलादेशींच्या सन्मानाचे आणि हक्कांचे रक्षण करण्याच्या तिच्या मिशनमध्ये अपवादात्मक धैर्य आणि नेतृत्वाचे प्रदर्शन केले आहे.
- गेल्या 20 वर्षांत, तिने बांगलादेशातील विकासाची गतीमानता बदलण्यासाठी पर्यावरणीय न्यायावर लोककेंद्रित लक्ष केंद्रित करण्यासाठी ऐतिहासिक कायदेशीर प्रकरणे हाती घेतली आहेत. रिझवाना हसन या बांगलादेश पर्यावरण वकील संघटनेच्या मुख्य कार्यकारी आहेत.
- तिने जंगलतोड, प्रदूषण, अनियंत्रित जहाज तोडणे आणि बेकायदेशीर जमीन विकासाविरुद्ध खटले यशस्वीपणे चालवले आहेत.

सहा भारतीय विमानतळांना ACI World's ASQ Awards 2021 असे नाव देण्यात आले आहे.

- एअरपोर्ट्स कौन्सिल इंटरनॅशनल (ACI) ने 2021 च्या एअरपोर्ट सर्व्हिस क्वालिटी (ASQ) सर्वेक्षणात भारतातील सहा विमानतळांना 'आकार आणि क्षेत्रानुसार सर्वोत्कृष्ट विमानतळ' मध्ये स्थान मिळाले आहे. विमानतळांना यापैकी स्थान देण्यात आले आहे वार्षिक प्रवासी वाहतुकीवर आधारित विविध श्रेणींमध्ये आशिया पॅसिफिक प्रदेश. ACI विमानतळ सेवा गुणवत्ता (ASQ) पुरस्कार ग्राहकांच्या अनुभवामध्ये विमानतळ उत्कृष्टतेची ओळख करण्यासाठी प्रवाशांच्या सुविधांशी संबंधित 33 पॅरामीटर्स विचारात घेतात.

सहा भारतीय विमानतळांचा समावेश आहे:

श्रेणी - दर वर्षी 40 दशलक्ष प्रवासी

- छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (CSMIA), मुंबई (सलग पाचवे वर्ष)
- इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, नवी दिल्ली (सलग चौथे वर्ष)

श्रेणी - दर वर्षी 15 ते 25 दशलक्ष प्रवासी

- राजीव गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, हैदराबाद

श्रेणी - दर वर्षी 5 ते 15 दशलक्ष प्रवासी

- कोचीन आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, कोचीन
- सरदार वल्लभभाई पटेल आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, अहमदाबाद

श्रेणी - दर वर्षी 2 ते 5 दशलक्ष प्रवासी

- चंदीगड विमानतळ, चंदीगड

संरक्षण बातम्या

भारताचा पहिला स्वदेशी फ्लाईंग ट्रेनर HANSA-NG ने समुद्र सपाटीच्या चाचण्या पूर्ण केल्या.

- भारतातील पहिले स्वदेशी विकसित फ्लाईंग ट्रेनर, 'HANSA-NG' ने पुद्दुचेरी येथे समुद्रसपाटीवरील चाचण्या यशस्वीपणे पूर्ण केल्या. हंसा-एनजी हे 155 किमी/तास या वेगाने 1.5 तासात 140 नॉटिकल मैल अंतर कापून बेंगळुरू ते पुद्दुचेरीला 19 फेब्रुवारी रोजी उड्डाण करण्यात आले. समुद्र सपाटीच्या चाचण्यांची उद्दिष्टे हाताळण्याचे गुण, चढाई/कूझ कामगिरी, बाल्व्ड लँडिंग, सकारात्मक आणि नकारात्मक जी, पॉवर प्लांट आणि इतर यंत्रणांच्या कामगिरीसह संरचनात्मक कामगिरीचे मूल्यांकन करणे आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- हे विमान वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषदेच्या (CSIR) अंतर्गत CSIR-National Aerospace Laboratories (NAL) द्वारे डिझाइन आणि विकसित केले गेले आहे.
- HANSA-NG हे सर्वात प्रगत फ्लाईंग ट्रेनर्संपैकी एक आहे, जे भारतीय फ्लाईंग क्लबच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे आणि कमी किमतीत आणि कमी इंधन वापरामुळे ते कमर्शियल पायलट लायसन्सिंग (CPL) साठी एक आदर्श विमान आहे.
- ट्रेनर एअरक्राफ्ट विशेषतः वैमानिक आणि एअरक्रूच्या उड्डाण प्रशिक्षणाच्या सोयीसाठी डिझाइन केलेले आहे.

9वा भारत-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव SLINEX सुरू झाला.

- SLINEX (श्रीलंका-भारत नौदल सराव) नावाचा भारत-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव 07 मार्च ते 10 मार्च 2022 या कालावधीत विशाखापट्टणम येथे आयोजित करण्यात आला आहे. या सरावाचा उद्देश आंतरकार्यक्षमता वाढवणे आणि नौदलांमधील परस्पर समन्वय सुधारणे हा आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सराव दोन टप्प्यांत झाला; पहिला हार्बर टप्पा 07-08 मार्च 22 रोजी विशाखापट्टणम येथे आणि त्यानंतर दुसरा टप्पा म्हणजे 09-10 मार्च 22 रोजी बंगालच्या उपसागरात सागरी टप्पा.
- भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधित्व आयएनएस किर्च या मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र कॉर्बेटद्वारे केले जात आहे तर श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS सायुराला हे प्रगत ऑफशोर गस्ती जहाज करेल. श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS सायुराला, एक प्रगत ऑफशोर गस्ती जहाज आणि भारतीय नौदलाचे INS किर्च, एक मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र कॉर्बेटद्वारे प्रतिनिधित्व केले जाते.

क्रीडा बातम्या

मिताली राज ही सहा क्रिकेट विश्वचषक स्पर्धेत सहभागी होणारी पहिली महिला क्रिकेटपटू ठरली आहे.

- रतीय महिला क्रिकेट संघाची कर्णधार **मिताली राज ही सहा विश्वचषक स्पर्धेत सहभागी होणारी पहिली महिला ठरली आहे.** सचिन तेंडुलकर आणि जावेद मियांदाद यांच्यानंतर सहा विश्वचषक खेळणारी ती एकमेव तिसरी क्रिकेटर आहे. तिने 2000, 2005, 2009, 2013, 2017 आणि आता 2022 मध्ये ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक स्पर्धा खेळल्या आहेत. ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक 2022 न्यूझीलंडमध्ये आयोजित केला जात आहे.
- महिलांच्या खेळात भारतीय फलंदाजाने न्यूझीलंडच्या माजी क्रिकेटपटू डेबी हॉकले आणि इंग्लंडच्या शार्लोट एडवर्ड्सला मागे टाकले. वेगवान गोलंदाज झुलन गोस्वामी, राजची प्रदीर्घ काळ भारताची सहकारी, पाच विश्वचषक खेळांसह यादीत दुसऱ्या स्थानावर आहे.

BCCI ने RuPay ला टाटा IPL 2022 साठी अधिकृत भागीदार म्हणून नाव दिले.

- भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (BCCI) च्या, इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) गव्हर्निंग कौन्सिलने टाटा IPL 2022 साठी अधिकृत भागीदार म्हणून नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) चे प्रमुख उत्पादन RuPay ची घोषणा केली आहे.
- टाटा आयपीएल 2022 ड्रीम 11 द्वारे सह-प्रस्तुत केले जाईल आणि टाटा आणि CRED सह-संचालित असेल. Swiggy, Prystin Care, Zepto, Livspace, L'Oreal आणि Spinny यांना सहयोगी प्रायोजक म्हणून साइन-ऑन केले आहे.
- टाटा IPL 2022 ची 15 वी आवृत्ती 26 मार्च 2022 रोजी सुरू होईल. एकूण 70 लीग सामने मुंबई आणि पुणे येथे चार आंतरराष्ट्रीय ठिकाणी खेळवले जातील.

प्रियांका नुटक्की ही भारताची 23 वी महिला ग्रँडमास्टर बनली आहे.

- 19 वर्षीय **प्रियांका नुटक्कीने** MPL च्या 47व्या राष्ट्रीय महिला बुद्धिबळ स्पर्धेत तिचा अंतिम WGM-मानक मिळवला आहे. ती भारताची **तेविसावी महिला ग्रँडमास्टर ठरली.** ती आंध्र प्रदेशातील विजयवाडा येथील आहे. प्रियांका नुटक्कीने जानेवारी 2019 मध्ये तिचा पहिला WGM-नॉर्म मिळवला आणि पुढील दोन महिन्यांत तिने 2300 रेटिंग निकष ओलांडले. तथापि, बऱ्याच खेळाडूंप्रमाणे, कोविड -19 साथीच्या रोगाने तिच्या विजेतेपदाच्या आशांना विलंब केला.

ऑलिम्पिक चॅम्पियन डुप्लॅंटिसने बेलग्रेडमध्ये पोल व्हॉल्टचा 6.19 मीटरचा जागतिक विक्रम केला.

- स्वीडनचा ऑलिम्पिक पोल व्हॉल्ट चॅम्पियन आर्मंड गुस्ताव "मोंडो" डुप्लॅंटिसने बेलग्रेड येथील वर्ल्ड इनडोअर टूर सिल्व्हर मीटिंगमध्ये 6.19 मीटर अंतर पार करून स्वतःचा विश्वविक्रम एका सेंटमीटरने मोडून काढला. डुप्लॅंटिसने फेब्रुवारी 2020 मध्ये ग्लासगोमध्ये घरामध्ये 6.18 चा विक्रम केला.
- या 22 वर्षीय खेळाडूच्या कारकिर्दीतील हा चौथा विश्वविक्रम आहे. त्याचा पहिला विक्रम फेब्रुवारी 2020 मध्ये आला जेव्हा त्याने लंडन 2012 च्या सुवर्णपदक विजेत्या रेनॉड लॅव्हिलेनीचा विश्वविक्रम टोळून, पोलंड येथे 6.17 मीटर अंतर पार करून पुढील आठवड्यात ग्लासगोमध्ये सुधारणा केली.

भारताच्या एसएल नारायणनने ग्रँडस्काची कॅटोलिका आंतरराष्ट्रीय खुली बुद्धिबळ स्पर्धा जिंकली.

- बुद्धिबळात, भारतीय ग्रँडमास्टर, एसएल नारायणनला इटलीमध्ये झालेल्या ग्रँडस्काची कॅटोलिका इंटरनॅशनल ओपनमध्ये विजेता घोषित करण्यात आले. दरम्यान, त्याचा देशबांधव आर प्रज्ञानंद दुसरा आला. नारायणन आणि प्रज्ञानंदासह इतर सहा नऊ फेन्यांनंतर 6.5 गुणांसह पहिल्या स्थानावर राहिले. पण, टायब्रेकच्या चांगल्या स्कोअरच्या जोरावर नारायणनने अव्वल स्थान पटकावले. तिरुअनंतपुरममधील 24 वर्षीय एसएल नारायणनने 2015 मध्ये ग्रँडमास्टरची पदवी मिळवली आणि भारतातील 41 वा ग्रँडमास्टर आहे.

बीजिंग हिवाळी पॅरालिम्पिकमध्ये आयपीसीने रशियन, बेलारशियन खेळाडूंचा बंदी घातली आहे.

- युक्रेनमधील युद्धामुळे बीजिंग 2022 हिवाळी पॅरालिम्पिकसाठी आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समिती (IPC) ने रशियन पॅरालिम्पिक समिती (RPC) आणि राष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समिती (NPC) बेलारूसच्या खेळाडूंच्या प्रवेशांवर बंदी घातली आहे. बीजिंग 2022 हिवाळी पॅरालिम्पिक 4 ते 13 मार्च 2022 या कालावधीत होणार आहे आणि ते 13 व्या हिवाळी पॅरालिम्पिक खेळांचे प्रतीक आहे.

2022 ISSF विश्वचषक स्पर्धेत भारत अव्वल स्थानावर आहे.

- आंतरराष्ट्रीय नेमबाजी क्रीडा महासंघाने आयोजित केलेल्या कैरो येथे ISSF विश्वचषक 2022 मध्ये भारताने पदक क्रमवारीत पहिले स्थान पटकावले आहे. एकूण सात पदके जिंकून, भारतीय संघाने चार सुवर्ण, दोन रौप्य आणि एक कांस्य अशी पदकतालिकेत प्रथम स्थान मिळविले. नॉर्वे सहा पदकांसह (तीन सुवर्ण, एक रौप्य आणि दोन कांस्य) पदकतालिकेत दुसरे स्थान मिळवले. एकूण वीसपैकी तीन सुवर्णपदकांसह फ्रान्स तिसऱ्या स्थानावर आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- कैरो, इजिप्त येथे ISSF विश्वचषक 2022 च्या अंतिम दिवशी, भारतीय नेमबाजांनी दोन पदके जिंकली.
- रिदम सांगवान आणि अनिश भानवाला यांनी स्पर्धेच्या अंतिम स्पर्धेत थायलंडविरुद्ध 25 मीटर रॅपिड फायर पिस्तूल मिश्र सांघिक सुवर्णपदक सामना 17-7 असा जिंकला.
- आदल्या दिवशी, पुरुषांच्या 25 मीटर रॅपिड फायर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेच्या सुवर्णपदक लढतीत भारताच्या गुरप्रीत सिंग, अनिश भानवाला आणि भावेश शेखावत यांचा जर्मनीकडून 7-17 असा पराभव झाला.
- भारताने रविवारी महिलांच्या 25 मीटर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत सिंगापूरचा 17-13 असा पराभव करत तिसरे विश्वचषक सुवर्ण जिंकले. सुवर्णपदकाच्या लढतीत राही सरनोबत, ईशा सिंग आणि रिदम सांगवान यांनी सिंगापूरच्या झिउ हॉंग, शून झी आणि लिंग चियाओ निकोल टॅन या त्रिकुटाचा पराभव केला.
- ईशा सिंगने महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल वैयक्तिक स्पर्धेत रौप्यपदकाव्यतिरिक्त महिला 10 मीटर एअर पिस्तूल सांघिक स्पर्धा जिंकली होती, ज्यामुळे तिचे हे दुसरे सुवर्ण आणि विश्वचषकातील तिसरे पदक ठरले.
- सौरभ चौधरीने गेल्या आठवड्यात कैरोमध्ये भारताला पहिले सुवर्णपदक जिंकून दिले. पुरुषांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल प्रकारातील सुवर्णपदकाच्या लढतीत 19 वर्षीय भारतीयाने जर्मनीच्या मायकेल श्वाल्डचा 16-6 असा पराभव केला.

प्रसिद्ध गोल्फर टायगर वुड्सचा जागतिक गोल्फ हॉल ऑफ फेममध्ये समावेश

- प्रसिद्ध गोल्फर, टायगर वुड्सचा औपचारिकपणे जागतिक गोल्फ हॉल ऑफ फेममध्ये समावेश करण्यात आला. 46 वर्षीय वुड्सने 2022 च्या वर्गाचा एक भाग म्हणून मजली हॉलमध्ये प्रवेश केला आणि निवृत्त पीजीए टूर कमिशनर टिम फिन्चेम, यूएस महिला ओपन चॅम्पियन सुसी मॅक्सवेल बर्निंग आणि मॅरियन हॉलिन्स, यूएस महिला हौशी चॅम्पियन आणि गोल्फ कोर्स आर्किटेक्ट ज्यांना मरणोत्तर मान्यता मिळाली होती.

विज्ञान बातम्या

मायक्रोसॉफ्ट हैदराबादमध्ये भारतातील सर्वात मोठे डेटा सेंटर क्षेत्र उभारणार आहे.

- टेक दिग्गज, मायक्रोसॉफ्टने हैदराबाद, तेलंगणा येथे भारतातील चौथे डेटा सेंटर सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. हैदराबाद डेटा सेंटर हे भारतातील सर्वात मोठ्या डेटा केंद्रांपैकी एक असेल आणि ते 2025 पर्यंत कार्यान्वित होईल. मायक्रोसॉफ्टचे पुणे, मुंबई आणि चेन्नई या तीन भारतीय क्षेत्रांमध्ये आधीपासूनच डेटा सेंटर आहे. नवीन डेटा सेंटरमुळे मायक्रोसॉफ्टच्या क्लाउड सेवांच्या वाढत्या मागणीत खाजगी उद्योग तसेच सरकारी क्षेत्रातील दोन्हीकडून भर पडेल.

डेटा सेंटर बद्दल:

- डेटा सेंटरची स्थापना करण्यासाठी, मायक्रोसॉफ्टने तेलंगणा राज्य सरकारसोबत 15,000 कोटी रुपयांच्या एकूण गुंतवणुकीसह एक निश्चित करार केला आहे.
- मायक्रोसॉफ्टच्या स्वतःच्या विस्तार योजनांच्या संदर्भात कंपनीने सांगितले की ते त्यांच्या हैदराबाद कॅम्पसचा विस्तार करत आहेत आणि एकूण कॅम्पस आता 18,000 पूर्ण-वेळ कर्मचाऱ्यांसह 2.5 दशलक्ष चौरस फूट क्षेत्रात पसरलेला आहे.
- मायक्रोसॉफ्टचे हैदराबाद केंद्र हे रेडमंड नंतर तंत्रज्ञान क्षेत्रातील सर्वात मोठे केंद्र आहे. भारतात, मायक्रोसॉफ्टचे 14,000 भागीदार आहेत आणि ते देशातील सुमारे 340,000 कंपन्यांना सेवा देतात.

C-DAC ने IIT रुक्मी येथे "परम गंगा" सुपर कॉम्प्युटर स्थापित केले.

- सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ अँडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) ने नॅशनल सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) च्या फेज II अंतर्गत IIT रुक्मी येथे "परम गंगा" नावाचा सुपर कॉम्प्युटर डिझाइन आणि स्थापित केला आहे. परम गंगा ची सुपरकॉम्प्युटिंग क्षमता 1.66 पेटाफ्लॉप्स आहे.

राष्ट्रीय सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) म्हणजे काय?

- NSM हा इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeiTY) आणि विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) यांचा संयुक्त उपक्रम आहे.
- सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ अँडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) आणि इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स (IISc), बेंगळुरू द्वारे हे मिशन राबवले जाते.
- NSM मिशनचे उद्दिष्ट 64 पेटाफ्लॉप्स पेक्षा जास्त एकत्रित गणना शक्तीसह 24 सुविधा तयार करणे आणि तैनात करणे आहे.
- आत्तापर्यंत C-DAC द्वारे IISc, IITs, IISER पुणे, JNCASR, NABI-मोहाली आणि C-DAC येथे NSM फेज-1 आणि फेज-2 अंतर्गत 20 पेटाफ्लॉप्सच्या एकत्रित संगणकीय शक्तीसह 11 प्रणाली तैनात केल्या आहेत.

महत्वाचे दिवस

7 मार्च 2022 रोजी जनऔषधी दिवस साजरा केला जातो.

- 7 मार्च 2022 रोजी फार्मास्युटिकल्स अँड मेडिकल डिव्हायसेस ब्युरो ऑफ इंडिया (PMBI) द्वारे जनऔषधी दिवस साजरा केला जातो. जेनेरिक औषधांचा वापर आणि जन औषधी योजनेच्या फायदांविषयी जागरूकता पसरवण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो. जनऔषधी दिवसाची थीम "जनऔषधी-जन उपयोगी" आहे.
- यावेळी डॉक्टर, आरोग्य कर्मचारी, परिचारिका, फार्मासिस्ट आणि जनऔषधी मित्र जनऔषधी परियोजनेवर चर्चा करतील. सरकारने मार्च 2025 पर्यंत प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,500 पर्यंत वाढवण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

CISF ने 06 मार्च रोजी आपला 53 वा स्थापना दिवस साजरा केला.

- उत्तर प्रदेशातील गाझियाबाद येथे 06 मार्च 2022 रोजी केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दलाचा (CISF) 53 वा स्थापना दिन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी गाझियाबादच्या इंदिरापुरम येथे CISF च्या स्थापना दिन समारंभाला हजेरी लावली आणि संबोधित केले. CISF, जे केंद्रीय गृह मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्य करते, हे केंद्रीय सशस्त्र पोलिस दल आहे आणि भारताच्या सहा निमलष्करी दलांपैकी एक आहे. दिल्ली मेट्रोमध्ये 30 लाखांहून अधिक प्रवासी आणि देशभरातील विमानतळांवर 10 लाख प्रवासी CISF च्या सुरक्षेतून जातात.

CISF चे महत्वाचे मुद्दे:

- CISF ची स्थापना 10 मार्च 1969 रोजी भारताच्या संसदेच्या कायदांतर्गत संपूर्ण भारतातील औद्योगिक युनिट्स, सरकारी पायाभूत सुविधा प्रकल्प आणि सुविधा आणि आस्थापनांना सुरक्षा कवच देण्यासाठी करण्यात आली.
- अखेरीस, 15 जून 1983 रोजी पारित झालेल्या संसदेच्या दुसऱ्या कायद्याद्वारे ते भारतीय प्रजासत्ताकाचे सशस्त्र दल बनले.
- CISF हे भारतातील सहा निमलष्करी दलांपैकी एक आहे आणि ते गृह मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्य करते. त्याचे मुख्यालय नवी दिल्ली येथे आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला दिन 2022 8 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय महिला दिन (IWD) दरवर्षी 8 मार्च रोजी जागतिक स्तरावर साजरा केला जातो. हा दिवस महिलांच्या सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय कामगिरीला ओळखतो. हा कार्यक्रम महिलांच्या कर्तृत्वाचा उत्सव साजरा करतो आणि महिलांच्या समानतेबद्दल जागरूकता वाढवतो आणि लिंग समानतेसाठी लॉबी तयार करतो.
- gender equality today for a sustainable tomorrow ही 022 च्या आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाची थीम आहे.

- 1911 मध्ये प्रथमच आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा करण्यात आला . संयुक्त राष्ट्रांनी आंतरराष्ट्रीय महिला वर्ष, 1975 मध्ये आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा करण्यास सुरुवात केली. 1977 मध्ये, संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने सदस्य राष्ट्रांना 8 मार्च हा महिला हक्कांसाठी UN दिवस म्हणून घोषित करण्यासाठी आमंत्रित केले.

9 मार्च रोजी धूम्रपान निषेध दिवस 2022 साजरा केला जातो.

- जगभरात दरवर्षी मार्च महिन्यातील दुसऱ्या बुधवारी 'धूम्रपान निषेध दिवस' साजरा केला जातो. यावर्षी 9 मार्च रोजी धूम्रपान निषेध दिवस साजरा केला जाणार आहे. धूम्रपान सोडू इच्छिणाऱ्यांना मदत करण्यासाठी तसेच व्यक्तीच्या आरोग्यावर धूम्रपान केल्याने होणाऱ्या परिणामांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- हा दिवस पाळण्याचे मुख्य कारण म्हणजे सिगारेट आणि इतर माध्यमांद्वारे तंबाखूमुळे त्यांच्या आरोग्यावर होणाऱ्या दुष्परिणामांबद्दल जागरूकता पसरवणे आणि लोकांना शिक्षित करणे होय. 1984 मध्ये आयर्लंड प्रजासत्ताकमध्ये ऍश व्हेनस्टे दिवशी प्रथम धूम्रपान निषेध दिवस साजरा करण्यात आला.

जागतिक किडनी दिन 2022 10 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

- जागतिक किडनी दिन दरवर्षी मार्च महिन्याच्या दुसऱ्या गुरुवारी साजरा केला जातो . या वर्षी, तो 10 मार्च रोजी साजरा केला जात आहे. जागतिक किडनी दिन ही एक जागतिक मोहीम आहे ज्याचा उद्देश आपल्या किडनीच्या महत्वाबद्दल जागरूकता वाढवणे आहे. जागतिक किडनी दिनाचा उद्देश आपल्या एकूण आरोग्यासाठी आपल्या किडनीच्या महत्वाविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि जगभरातील किडनी रोग आणि त्याच्याशी संबंधित आरोग्य समस्यांची वारंवारता आणि प्रभाव कमी करणे हा आहे.
- जागतिक किडनी दिन 2022 ची थीम **Kidney Health for All** ही आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला न्यायाधीश दिन: 10 मार्च

- 10 मार्च हा महिला न्यायाधीशांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून ओळखला जातो. या दिवशी, युनायटेड नॅशनल व्यवस्थापकीय आणि नेतृत्व स्तरावर न्यायिक प्रणाली आणि संस्थांमध्ये महिलांच्या प्रगतीसाठी योग्य आणि प्रभावी धोरणे आणि योजना विकसित आणि अंमलात आणण्याच्या आपल्या वचनबद्धतेची पुष्टी करते.

निधन बातम्या

ऑस्ट्रेलियाचा माजी क्रिकेटपटू रॉड मार्श यांचे निधन

- ऑस्ट्रेलियाचे माजी क्रिकेटपटू (यष्टीरक्षक) **रॉडनी विल्यम मार्श** यांचे अँडलेड ऑस्ट्रेलियात निधन झाले. कसोटी क्रिकेटमध्ये शतक झळकावणारा तो पहिला ऑस्ट्रेलियन यष्टिरक्षक होता आणि त्याने 3 शतके पूर्ण केली. वेगवान गोलंदाज डेनिस लिलीच्या गोलंदाजीवर 95 धावांसहित यष्टिरक्षकाने 355 बाद करण्याचा कसोटी विक्रम त्याच्या नावावर आहे. त्याने 1970 ते 1984 पर्यंत ऑस्ट्रेलियासाठी 96 कसोटी सामने आणि ऑस्ट्रेलियासाठी 92 एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय (ODI) खेळले आणि नंतर फेब्रुवारी 1984 मध्ये टॉप-फ्लाइट क्रिकेटमधून निवृत्ती घेतली.

पाकिस्तानचे माजी अध्यक्ष रफिक तरार यांचे निधन

- ज्येष्ठ राजकारणी, सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश आणि पाकिस्तानचे राष्ट्रपती रफिक तरार यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी निधन झाले. मुहम्मद रफिक तरार यांचा जन्म 2 नोव्हेंबर 1929 रोजी पाकिस्तानातील पीर कोट येथे झाला. त्यांनी 1991 ते 1994 पर्यंत सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून काम केले. त्यांनी 1989 ते 1991 पर्यंत लाहोर उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणूनही काम केले. नंतर ते 1997 ते 2001 या कालावधीसाठी पाकिस्तानचे राष्ट्रपती बनले.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: उषा उथुप यांचे अधिकृत चरित्र

- पॉप आयकॉन उषा उथुप यांचे "द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: द ऑथोराइज्ड बायोग्राफी ऑफ उषा उथुप" या शीर्षकाचे चरित्र प्रकाशित झाले. हे पुस्तक मूळतः लेखक **विकास कुमार झा** यांनी "उल्लास की नाव" नावाने हिंदीत लिहिले होते. "द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: द ऑथोराइज्ड बायोग्राफी ऑफ उषा उथुप" हे पुस्तकाचे इंग्रजी भाषांतर आहे, लेखकाची कन्या सृष्टी झा हिने अनुवादित केले आहे. हे पुस्तक पेंग्विन रँडम हाऊस इंडिया (PRHI) ने प्रकाशित केले आहे.

पत्रकार अमिताव कुमार यांनी 'द ब्लू बुक' नावाचे पुस्तक लिहिले.

- भारतीय लेखक आणि पत्रकार, **अमिताव कुमार** यांनी 'द ब्लू बुक: अ रायटर्स जर्नल' नावाचे नवीन पुस्तक प्रकाशित केले आहे. हे पुस्तक हार्वर्ड कॉलेज इंडियाने प्रकाशित केले आहे. ब्लू बुक हे साथीच्या रोगांमुळे लॉकडाऊनच्या काळात लेखकाने डायरी ठेवण्याचा परिणाम आहे. लेखकाने साथीच्या रोगाचा वैयक्तिक आणि सामूहिक अनुभव सांगितले आहे.

"ऑन बोर्ड: माय इयर्स इन बीसीसीआय" नावाचे पुस्तक, प्रशासक म्हणून रत्नाकर शेटी यांच्या अनुभवांचे आत्मचरित्रात्मक वर्णन.

- ऑन बोर्ड: माय इयर्स इन बीसीसीआय" नावाचे पुस्तक, प्रशासक म्हणून रत्नाकर शेटी यांच्या अनुभवांचे आत्मचरित्रात्मक वर्णन. एमसीए, बीसीसीआय आणि आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेचे माजी अध्यक्ष शरद पवार यांच्या हस्ते या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. व्यवसायाने रसायनशास्त्राचे प्राध्यापक असलेले शेटी, मुंबई क्रिकेट असोसिएशनमध्ये विविध पदांवर काम केल्यानंतर बीसीसीआयचे पहिले मुख्य प्रशासकीय अधिकारी बनले.

अभिनव चंद्रचूड यांनी लिहिलेले "सोली सोराबजी: लाइफ अँड टाइम्स" नावाचे पुस्तक

- सोली सोराबजी यांच्या 92 व्या जयंतीनिमित्त "सोली सोराबजी: लाइफ अँड टाइम्स" नावाच्या नवीन चरित्राची घोषणा करण्यात आली. हे वकील आणि कायदेशीर अभ्यासक अभिनव चंद्रचूड यांनी लिहिलेले आहे आणि एप्रिल 2022 मध्ये प्रकाशित होईल. पुस्तकात सोली सोराबजी यांच्या जीवनातील वैयक्तिक तपशील, त्यांची कौटुंबिक पार्श्वभूमी यावर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. ते भारताचे माजी अँटर्नी जनरल (AG) होते आणि त्यांनी 1989-90 आणि नंतर 1998-2004 पर्यंत दोन वेळा काम केले.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

फ्रीडम ऑफ द वर्ल्ड 2022 अहवाल

- वार्षिक अहवालानुसार सलग दुसऱ्या वर्षी भारताला लोकशाही आणि मुक्त समाजाच्या दृष्टीने 'अंशतः मुक्त' देश म्हणून संबोधण्यात आले आहे. 'राजकीय हक्क आणि नागरी स्वातंत्र्यांचे मूल्यांकन करणारी यूएस-आधारित एनजीओ फ्रीडम हाऊस द्वारे "जागतिक 2022 मध्ये स्वातंत्र्य - अधिकारवादी शासनाचा जागतिक विस्तार" शीर्षकाचा अहवाल. 2022 मध्ये भारताने 100 पैकी 66 गुण मिळवले होते. 2021 मध्ये देशाने 67 गुण मिळवले होते. 2020 पर्यंत भारत हा स्वतंत्र देश होता जेव्हा त्याचा स्कोअर 71 होता.

इंटरनेट स्वातंत्र्यामध्ये:

- भारताने अवघ्या 49 धावा केल्या, युगांडाच्या धावसंख्येइतकाच. इथेही स्कोअर खाली आला आहे. त्याची कारणे आहेत - सरकारांकडून वाढणारे इंटरनेट शटडाऊन, कमी इंटरनेट प्रवेश आणि खराब पायाभूत सुविधा.
- भारताचे स्वातंत्र्य स्कोअर बोलिव्हिया, हंगेरी आणि अल्बेनियासारखे आहेत. ज्या देशांमध्ये सर्वात वाईट गुण मिळाले आहेत त्यात दक्षिण सुदान, सीरिया, तिबेट, तुर्कमेनिस्तान, इरिट्रिया आणि उत्तर कोरिया यांचा समावेश आहे.
- जगभरात सध्या एकोणसत्तर देश मुक्त नाहीत. यामुळे 1973 च्या तुलनेत फक्त 63 देश स्वतंत्र नव्हते तेव्हाची परिस्थिती आणखी वाईट होते.
- सर्वात वाईट गुण मिळवणाऱ्यांमध्ये तिबेट, यादीत सौदी अरेबिया, संयुक्त अरब अमिराती, तुर्की, थायलंड आणि कतार यांचाही समावेश आहे. गेल्या वर्षी केवळ 54 देश मुक्त नव्हते तेव्हाच्या तुलनेत ही वाढ आहे.

V-Dem's Democracy Report 2022: भारत 93व्या क्रमांकावर आहे.

- स्वीडनच्या गोटेनबर्ग विद्यापीठातील व्ही-डेम संस्थेने लोकशाही अहवालाची नवीनतम आवृत्ती नुकतीच प्रसिद्ध केली. 'डेमोक्रेसी रिपोर्ट 2022: ऑटोक्रॅटायझेशन चेंजिंग नेचर?' असे या अभ्यासाचे शीर्षक होते. अहवालात देशांचे लिबरल डेमोक्रेटिक इंडेक्स (LDI) मधील गुणांच्या आधारे लिबरल डेमोक्रेसी, इलेक्टोरल डेमोक्रेसी, इलेक्टोरल ऑटोक्रॅटसी आणि क्लोज्ड ऑटोक्रॅटसी या चार शासन प्रकारांमध्ये वर्गीकरण केले आहे.

विविध बातम्या

क्लायमेट फोर्स अंटाक्टिका मोहिमेमध्ये भारताचे प्रतिनिधित्व आरुषी वर्माचे नाव करेल.

- राष्ट्रीय स्तरावरील नेमबाज आणि दिल्लीची राहणारी पर्यावरणवादी, आरुषी वर्मा हिची मार्च 2022 मध्ये होणाऱ्या 2041 क्लायमेट फोर्स अंटाक्टिका मोहिमेत भारताचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे. ती पिस्तुल आणि ट्रॅप शूटिंगमध्ये राष्ट्रीय स्तरावरील नेमबाज आहे. राज्य आणि उत्तर भारत चॅम्पियन आणि राष्ट्रीय पदक विजेता आणि सक्रिय पर्यावरणवादी. तिला हंस फाऊंडेशनकडून पूर्ण पाठिंबा आणि प्रायोजित केले जाईल.

2041 क्लायमेट फोर्स अंटाक्टिका मोहिमेबद्दल:

- 2041 क्लायमेट फोर्स अंटाक्टिका मोहिमे ही शाश्वतता चॅम्पियन्सची पुढची पिढी प्रशिक्षित करणे आणि विकसित करणे आणि कॉर्पोरेशनना त्यांच्या शाश्वतता सोल्यूसन्समध्ये मदत करण्यासाठी एक जागतिक उपक्रम आहे. या कार्बन निगेटिव्ह मोहिमेचे उद्दिष्ट पुढील पिढीच्या नेत्यांना अधिक शाश्वत भविष्यासाठी प्रेरित करणे, विकसित करणे आणि प्रशिक्षित करणे हे आहे. यामध्ये 'लीडरशिप ऑन द एज' कार्यक्रमाचाही समावेश आहे.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- इराणची राजधानी: तेहरान;
- इराणचे अध्यक्ष: इब्राहिम रायसी;
- इराण चलन: इराणी रियाल.
- NMDC मुख्यालय: हैदराबाद;
- NMDC ची स्थापना: 15 नोव्हेंबर 1958.
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीची स्थापना: 22 सप्टेंबर 1989;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे मुख्यालय: बॉन, जर्मनी;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी: झेवियर गोन्झालेझ;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे अध्यक्ष: अँड्र्यू पार्सन्स (ब्राझील).
- हरियाणाची राजधानी: चंदीगड;
- हरियाणाचे राज्यपाल: बंडारू दत्तात्रेय;
- हरियाणाचे मुख्यमंत्री: मनोहर लाल खट्टर.
- भारतीय मानक ब्युरोचे महासंचालक: प्रमोद कुमार तिवारी.

- ब्युरो ऑफ इंडियन स्टॅंडर्ड्सची स्थापना: 23 डिसेंबर 1986.
- ब्युरो ऑफ इंडियन स्टॅंडर्ड्स मुख्यालय: माणक भवन, जुनी दिल्ली.
- हंगेरीची राजधानी: बुडापेस्ट;
- हंगेरी चलन: हंगेरियन फॉरेंट.

adda247

मराठी